

Универзитет у Београду
ГЕОГРАФСКИ
ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ 2017-2020

Припремила

**Комисија за унапређење и обезбеђење
квалитета на Факултету**

ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ – ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА
2017-2020

Београд, 2020.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Поступак самовредновања на Универзитету у Београду - Географском факултету спроведен је у периоду 2017-2020. година. У поступку самовредновања процењена је испуњеност свих 15 стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа који су дати у Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма (“Службени гласник РС”, број 13/2019), који је усвојио Национални савет за високо образовање Републике Србије. На основу сагледавања испуњености стандарда, предлажу се и основне корективне мере, које представљају основу плана активности за унапређење квалитета.

Поред уводних напомена, Извештај о самовредновању Универзитета у Београду – Географског факултета састоји се од две целине. У првом делу приказани су основни подаци о Факултету, док је у другом делу приказано оцењивање квалитета Универзитета у Београду – Географског факултета по Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. У оквиру сваког стандарда дат је опис стања, анализа и процена стандарда, с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања, урађена анализа (SWOT) и дати су предлози мера и активности за унапређење квалитета.

Основна полазна документа за структурирање и писање Извештаја о самовредновању били су:

1. **Упутство за припрему извештаја о самовредновању** које је објављено на сајту Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Србије;
2. **Стратегија обезбеђења квалитета Географског факултета Универзитета у Београду**, коју је усвојио Савет Факултета;
3. **Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета Географског факултета Универзитета у Београду**, који је усвојило Наставно-научно веће Факултета.

Извештај показује спремност Универзитета у Београду – Географског факултета за сталним унапређивањем квалитета образовања и научно-истраживачког рада, која је утемељена у Стратегији обезбеђења квалитета Географског факултета Универзитета у Београду (бр. 1089/2 од 17.07.2008. године) и општим актима Факултета, тимском раду, разматрању оцена студената о појединим важним питањима, позитивном искуству европских и светских образовних институција са којима Факултет сарађује, као и пословању, заснованом на одговорном раду, богатом знању и вишегодишњем искуству запослених наставника, сарадника и ненаставног особља.

Извештај о самовредновању квалитета студијских програма, установе и услова рада Универзитета у Београду – Географског факултета, урађен је на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, издатих од стране Националног тела за акредитацију Републике Србије:

- 1) **Стандард 1:** Стратегија обезбеђења квалитета
- 2) **Стандард 2:** Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- 3) **Стандард 3:** Систем обезбеђења квалитета
- 4) **Стандард 4:** Квалитет студијског програма
- 5) **Стандард 5:** Квалитет наставног процеса
- 6) **Стандард 6:** Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- 7) **Стандард 7:** Квалитет наставника и сарадника
- 8) **Стандард 8:** Квалитет студената
- 9) **Стандард 9:** Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- 10) **Стандард 10:** Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- 11) **Стандард 11:** Квалитет простора и опреме
- 12) **Стандард 12:** Финансирање
- 13) **Стандард 13:** Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- 14) **Стандард 14:** Систематско праћење и периодична провера квалитета
- 15) **Стандард 15:** Квалитет докторских студија

У оквиру овог документа приложени су сви тражени показатељи и прилози за сваки стандард посебно, и то:

Показатељи и прилози за Стандард 1:

- Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета;
- Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета;
- Прилог 1.3. Акциони план за спровођење Стратегије.

Показатељи и прилози за Стандард 2:

- Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета;
- Прилог 2.2. План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета;
- Прилог 2.3. Годишњи извештај Комисије за унапређење и обезбеђење квалитета о оцени квалитета.

Показатељи и прилози за Стандард 3:

- Прилог 3.1. Формално успостављено тело (Комисије за квалитет) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета на Факултету;
- Прилог 3.2. Списак свих анкета;
- Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера.

Показатељи и прилози за Стандард 4:

- Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године;
- Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма;
- Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године;
- Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења;
- Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Показатељи и прилози за Стандард 5:

- Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса;
- Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе;
- Прилог 5.3. Правилник о извођењу приступног предавања при избору у звање наставника.

Показатељи и прилози за Стандард 6:

- Табела 6.1. Назив и евиденциони број научноистраживачких пројеката које финансира Министарство, чији су руководиоци наставници стално запослени на Факултету;
- Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим међународним и домаћим пројектима;
- Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких резултата (публикација) у претходној календарској години, према критеријумима Министарства;
- Табела 6.4. Број и списак SCI-индексираних радова наставника и сарадника за претходни трогодишњи период;
- Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање;
- Табела 6.6. Назив и број текућих стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи;
- Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима;
- Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду;
- Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на Факултету;
- Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на Факултету.

Показатељи и прилози за Стандард 7

- Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору);
- Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи;
- Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника;
- Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе.

Показатељи и прилози за Стандард 8

- Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години;
- Табела 8.2. Стопа успешности студената;
- Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија;
- Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената;
- Прилог 8.2. Правилник о оцењивању;
- Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања.

Показатељи и прилози за Стандард 9:

- Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у Библиотеци Факултета;
- Табела 9.2. Попис информатичких ресурса;
- Прилог 9.1.а. Општи акт - Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности;

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи.

Показатељи и прилози за Стандард 10:

Табела 10.1. Листа ненаставног особља Факултета у оквиру одговарајућих организационих јединица;

Прилог 10.1. Шематска организациона структура Факултета;

Прилог 10.2. Анкета о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби.

Показатељи и прилози за Стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе);

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду;

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе.

Показатељи и прилози за Стандард 12:

Прилог 12.1. Предлог финансијског плана за 2020. годину;

Прилог 12.2. Годишњи извештај о финансијском пословању за 2019. годину

Показатељи и прилози за Стандард 13

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери Квалитета.

Показатељи и прилози за Стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту Факултета о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Показатељи и прилози за Стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија;

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...);

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе;

Прилог 15.1. Правилник докторских студија;

Прилог 15.2. Извод из Статута који регулише докторске студије;

Прилог 15.3. Правилник о раду докторске школе;

Прилог 15.4. Правилник о избору ментора;

Прилог 15.5. Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта.

У првој фази поступка самовредновања Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету утврдила је изворе података, индикаторе и инструменте за прикупљање података. У другој фази процеса самовредновања извршена је обрада и анализа података и сачињени су извештаји о резултатима. У трећој фази Комисија је сачинила Извештај о самовредновању установе за период 2017-2020.

І ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Универзитет у Београду – Географски факултет (у даљем тексту: Факултет), је образовно-научна високошколска установа у саставу Универзитета у Београду (групација природно-математичких наука), са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Законом, Статутом Универзитета и Статутом Факултета. Оснивач Факултета је Република Србија (акт Владе Републике Србије број: 119- 2437-33/14 од 02.06.1994. године). Факултет делује самостално на принципима академске слободе и академске аутономије, а послове у оквиру својих делатности обавља под називом: Универзитет у Београду – Географски факултет.

Седиште Факултета је у Београду, Студентски трг 3/III.

Факултет је правно лице са правима и обавезама и одговорностима утврђеним Законом, другим прописима и Статутом Факултета, уписан у судски регистар код Привредног суда, под бројем регистарског улошка 5-474-00. Матични број Факултета је 07027087.

Факултет обавља делатност високог образовања, научноистраживачку и стручну делатност као компоненте јединственог процеса високог образовања кроз академске студије у свом седишту, а у складу са својом матичношћу, која произлази из акредитованих студијских програма (у области географије, туризмологије, просторног планирања, демографије, геопросторних основа животне средине и географских информационаих система).

Факултет организује и изводи студије првог, другог и трећег степена у складу са својом матичношћу, у оквиру образовно-научног поља природно-математичких наука, као и ИМТ поља. Факултет реализује програме образовања током читавог живота, као и друге програме стручног усавршавања ван оквира студијских програма, у складу са Законом и Статутом Факултета. У оквиру делатности високог образовања, Факултет обавља експертскоконсултантску и издавачку делатност (књиге, зборници, часописи и друге публикације), као и друге послове којима се комерцијализују резултати научног и истраживачког рада. Факултет организује и обавља основна, развојна и примењена научна истраживања и подстиче развој у области географије, туризмологије, просторног планирања, демографије, геопросторних основа животне средине и географских информационаих система. Такође, Факултет реализује, као носилац или учесник, пројекте на свим нивоима, од локалних до међународних.

Факултет је акредитован је као високошколска установа од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: КАПК) дана 24.10.2014. године, уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04. Након завршене акредитације од надлежног министарства издата је и дозвола за рад број: 612-00-00238/2015-04.

Од стране КАПК-а акредитовано је и 11 студијских програма основних, мастер и докторских академских студија, који се реализују на Факултету. Студијски програм мастер академских студија Географски информационаи системи акредитован је од стране Националног тела за акредитацију Републике Србије.

У даљем тексту дат је приказ акредитованих студијских програма који се реализују на Факултету:

- Студијски програм Географија – ОАС – акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Туризмологија – ОАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04
- Студијски програм Просторно планирање – ОАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Демографија – ОАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Геопросторне основе животне средине – ОАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Географија – МАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Туризмологија – МАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Просторно планирање – МАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Демографија – МАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Геопросторне основе животне средине – МАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;
- Студијски програм Географски информациони системи – МАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00045/9/2018-03;
- Студијски програм Геонауке – ДАС - акредитован је Уверењем о акредитацији број: 612-00-00205/2014-04;

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Универзитет у Београду – Географски факултет представља врхунску образовну и научну институцију за област геонаука, која обавља делатности за које је регистрована у складу са Законом о високом образовању, Законом о научно-истраживачкој делатности и другим важећим прописима. Делатности којима се бави Универзитет у Београду – Географски факултет прецизније су дефинисане Статутом Факултета и Статутом Универзитета у Београду.

Универзитет у Београду – Географски факултет, од свог оснивања, има јасно, традиционално опредељење за поштовање и примену највиших стандарда високог образовања и научноистраживачког рада. У складу са тим, на седници Савета Факултета, одржаној 17. јула 2008. године, усвојена је Стратегија обезбеђења квалитета Географског факултета Универзитета у Београду (у даљем тексту: Стратегија), која представља основ за развој ове високошколске установе и њену дугорочну оријентацију у остваривању образовних, научно-истраживачких, стручних и других активности на Факултету. Стратегија предвиђа да се утврђивањем конкретних мера за одређене области обезбеђења квалитета (студијски програми, реализовање наставе, развој наставног кадра, научноистраживачка делатност, рад библиотеке, простор и опрема, ненаставно особље, процес управљања, вредновање од стране студената, и др.) утврде субјекти квалитета.

У обезбеђењу квалитета на Факултету делује више субјеката, и то: Наставно научно веће Факултета, декан, продекани, Комисија за обезбеђење квалитета, студенти, наставници и сарадници, ненаставно особље, свршени студенти и др. Субјекти обезбеђења квалитета су посвећени систематском праћењу, вредновању и унапређењу квалитета у свим областима. Своја права и обавезе у обезбеђењу квалитета ови субјекти остварују у свакодневном раду и кроз учешће у раду органа Факултета.

У периоду 2017-2020. године органи надлежни за утврђивање и спровођење мера унапређења квалитета обављали су своју дужност са мањим или већим интензитетом и успехом. Конкретне мере за обезбеђење квалитета које су до сада спроведене, углавном кроз унапређење наставних планова и програма, припреми и издавању уџбеника, унапређењу рада библиотеке и Центра за издавачку делатност, разматране су појединачно на проширеном колегијуму (руководство факултета и руководиоци студијских програма), као и на седници Наставно-научног већа.

Факултет је трајно опредељен да тежи унапређењу квалитета и укључивању у јединствен Европски простор високог образовања, па у складу са тим, Факултет као своје основне дугорочне циљеве поставља:

- Перманентно унапређивање образовног и научноистраживачког процеса;
- Реализација студијских програма који су прилагођени новим достигнућима у науци и образовном процесу у Европи и свету;
- Обезбеђење неопходних ресурса потребних за квалитетну реализацију образовне и научноистраживачке делатности;
- Развој компетенција студената за рад у настави;

- Развој компетенција за ефикасно укључивање свршених студената за обављање професија које укључују примену ГИС-а, демографска истраживања, мониторинг и очување животне средине, реализацију циљева одрживог развоја из Агенде 2030, просторно планирање, урбанизам, пружање туристичких услуга итд.
- Преношење знања које ће студентима омогућити ефикасно и ефективно укључивање у пословне, стручне и научне токове;
- Сарадња са образовним и научним институцијама, као и пословним компанијама у земљи и иностранству;
- Омогућавање мобилности студената у складу са основним претпоставкама болоњског процеса;
- Континуирано унапређење система квалитета наставног и образовног процеса;
- Развој ефикасног информационог система;
- Перманентна обука наставног и ненаставног кадра.

Стратешко опредељење Факултета је унапређење образовног процеса и научно-истраживачког рада и њихова оријентација према достигнућим нивоима квалитета водећих Факултета у Европи и свету. Једно од важних својстава квалитета јесте његово стално прилагођавање у струци на основу научних достигнућа која детерминишу развој Факултета као установе, студијских програма и услова рада, а нарочито стваралачких способности и вештина свршених студената. Стратешки правци праћени су кроз свеукупне активности руководства, свих запослених, свих тела и органа Факултета, а реализовани су у процесима рада како унутар, тако и изван Факултета, сходно постављеним циљевима у Акционом плану (Комисија за обезбеђење квалитета је израдила Стратегију 17. јула 2008. године, Правилник о раду Комисије за обезбеђивање, унапређење и развој квалитета Географског факултета у Београду 17. јула 2008. године, Пословник о раду Комисије за обезбеђивање, унапређење и развој квалитета Географског факултета у Београду 17. јула 2008. године и Дугорочни – четворогодишњи план рада од 29. фебруара 2012. године) и препорукама из претходног извештаја о самовредновању из 2013. године. Разматрањем годишњих извештаја о раду Факултета (за период 2013-2018. година), као и свеукупних активности, може се констатовати да је реализација постављених циљева била успешна и сврсисходна политици и Стратегији, са динамиком која је условљена општим економским и друштвеним приликама у земљи.

Мисија система управљања квалитетом Факултета јесте обезбеђивање високих стандарда квалитета образовног, научно-истраживачког и стручног рада, ради стварања услова за укључивање Факултета у јединствени европски академски простор и давање доприноса развоју друштвене заједнице у условима опште трансформације друштва, као и обезбеђивање врхунског образовања студентима у области геонаука, подстичући њихову креативност, одговорност, истраживачки дух и тимски рад.

Визија система управљања квалитетом Факултета огледа се у достизању највишег нивоа квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, перманентно унапређење целокупне делатности и развијање културе квалитета. На тај начин Факултет ће постати модерна високошколска и истраживачка установа у области геонаука, водећа на простору Југоисточне Европе, посвећена поштовању највиших стандарда у настави, науци и примењеним истраживањима, интегрисана и конкурентна у европском високообразовном простору, предводећи развој наше земље.

Факултет је добио позитивну оцену Комисије за акредитацију и проверу квалитета Министарства просвете Републике Србије 10.10.2014. године (број 612-00-01138/2013-04), што је значајно остварење стратешких циљева и у складу је са усвојеном Стратегијом. Донету Стратегију обезбеђења квалитета, Факултет је промовисао интерно и екстерно. Интерно, Стратегија је презентована на Наставно-научном већу, Студентском парламенту и на огласној табли Факултета, док је екстерно Стратегија презентована у целости на званичној интернет страници Факултета и у публикацијама доступним јавности. Факултет континуирано ради на унапређењу Стратегије, имајући у виду да се мењају фактори интерне и екстерне природе који утичу на њену реализацију.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету (у даљем тескту: Комисија) је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Стратегијом обезбеђења квалитета је дефинисано опредељење континуираног унапређења квалитета образовања, научног и стручног рада на Факултету +++ ➤ Постављена је квалитетна основа система за управљање квалитетом и дефинисани краткорочни и дугорочни циљеви развоја квалитета на Факултету +++ ➤ Стратегијом обезбеђења квалитета су дефинисани субјекти и мере обезбеђења квалитета +++ ➤ Факултет је креирао акционе планове у којима је дефинисана: активност, индикатор успеха, средства верификације, одговорна особа и рок извршења +++ ➤ Факултет је ефикасно организован и располаже ресурсима за праћење и унапређење квалитета ++ ➤ Активно укључивање студената у процесе унапређења квалитета на Факултету +++ ➤ Опредељење запослених да одржавају високе стандарде квалитета и остварују циљеве обезбеђења квалитета +++ ➤ Континуирано прикупљање података у циљу мерења квалитета у свим областима обезбеђења квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нема довољно повратних информација о квалификацијама, напредовању и професионалном развоју свршених студената ++ ➤ Нису дефинисане санкције за неиспуњавање додељених задатака у циљу унапређења квалитета +++ ➤ Поједини запослени нису довољно мотивисани за унапређење квалитета ++ ➤ Недовољно присутни модерни облици наставе ++ ➤ Недостатак савремене компјутерске опреме и наставних средстава + ➤ Сарадња са дипломираним студентима у циљу добијања повратних информација о квалитету студијских програма nedовољно развијена ++ ➤ Утицај тржишта рада и послодаваца на дефинисање структуре студијских програма није довољно развијено ++ ➤ Стратегија обезбеђења квалитета се преиспитује само када дође време за самовредновање и акредитацију ++ ➤ Недостатак опреме и инструмената за лабораторијска и експериментална истраживања ++

➤ МОГУЋНОСТИ	➤ ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Наставак сарадње са привредним организацијама и другим институцијама +++ ➤ Наставак сарадње са универзитетима и факултетима из Србије и иностранства +++ ➤ Укључивање недовољно заинтересованог наставног и ненаставног особља у развој квалитета ++ ➤ Периодично доношење акционих планова за унапређење квалитета +++ ➤ Обезбедити финансијска средства из буџета РС за спровођење Стратегије + ➤ Мотивисати запослене за остваривање активности и циљева који воде унапређењу квалитета ++ ➤ Континуирано праћење квалитета наставе и реализације предвиђених циљева, исхода и садржаја предмета + ➤ Увођење мера награђивања или санкционисања наставног кадра сходно резултатима евалуације њиховог наставног рада + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Увођење ригорознијих стандарда квалитета ++ ➤ Конкуренција са достигнутим максималним стандардима квалитета + ➤ Чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета свој рад обављају поред својих редовних обавеза ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Унапредити рад Комисије и осигурати сарадњу са свим субјектима обезбеђења квалитета Факултета;
- 2) Мотивисати чланове Комисије, како би били још успешнији и ефикаснији у свом раду;
- 3) Континуирано радити на едукацији наставног и ненаставног особља у циљу унапређења квалитета;
- 4) Мотивисати недовољно заинтересовано наставно и ненаставно особље у циљу унапређења квалитета;
- 5) Донети и усвојити Акциони план за наредни трогодишњи период, пратити реализацију планираних активности на унапређењу квалитета;
- 6) Потребно је периодично, по потреби, кориговати или допуњавати Стратегију. Неопходно је да Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета доставља редовне извештаје о стању на подручју обезбеђења и унапређењу квалитета на Факултету;
- 7) Неопходно је усагласити нове документе који садрже мере обезбеђења квалитета са Стратегијом и Статутом Факултета.
- 8) За праћење и обезбеђење квалитета у другим областима потребна је шири подршка и ангажовање запослених. Потребно је, према могућностима, издвајати финансијска средства из сопствених извора и улагати их у обезбеђење квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању](#)

СТАНДАРД 2: НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Стандарди и поступци обезбеђења квалитета Географског факултета у Београду (у даљем тексту: СПОК) усвојени су на седници Наставно-научног већа. Овим документом у већој мери су успостављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера и акција обезбеђења квалитета. СПОК садржи процедуре које обезбеђују квалитет у следећим областима: 1. студијски програми; 2. наставни процес; 3. научно-истраживачки и стручни рад; 4. наставници и сарадници; 5. студенти; 6. издавачка делатност; 7. библиотечки и информатички ресурси; 8. простор и опрема; 9. финансирање; 10. стално праћење квалитета.

Факултет има изграђену организациону структуру за обезбеђење квалитета. Конкретним одредбама Статута, као и посебним његовим документом, Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета, утврђени су послови и задаци Комисије, наставника, сарадника, студената, стручних органа и ненаставног особља у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета обавезује све запослене на Факултету да прате квалитет кроз стално преиспитивање рада и пословања, интерне и надзорне провере и све процедуре система квалитета: управљање студијским програмима, управљање наставом, пријем и обука запослених, односи са студентима, управљање радном средином, набавке и одржавање, предузимање корективних и превентивних мера.

У периоду 2017-2020. године стручни органи Факултета донели су неколико важних докумената са интерним стандардима који су омогућили бољи квалитет појединих процеса, а нарочито процеса наставе. У претходном периоду, који је обухваћен самовредновањем донето је 6 правилника из области наставе и других области, које олакшавају праћење свих процеса и делова система. Они су урађени у складу са законском регулативом, односно актима Универзитета и Статутом Факултета.

Ради рационализације пословања, подизања квалитета наставе и истраживачких активности, Факултет је приступио промени организационе структуре. Тако су основани одсеци за географију, просторно планирање, туризмологију, демографију, геопросторне основе животне средине и географске информационе системе. Као организационе јединице основани су Институт географског факултета (ИНГЕФ) и Центар за издавачку делатност.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

➤ СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Прецизирани су поступци за избор наставника и сарадника, за усавршавање научних компетенција и за праћење и унапређење квалитета њиховог рада +++ ➤ Улога субјеката у обезбеђењу квалитета је обавезујућа +++ ➤ Студенти су опредељени да унапређују стандарде квалитета у свим областима рада Факултета +++ ➤ Факултет је током примене стандарда квалитета развио систем којим се свих 15 стандарда квалитета континуирано побољшавају кроз повећање елемента обезбеђења квалитета ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нису детаљно разрађене подстицајне мере које се односе на субјекте за обезбеђење квалитета ++ ➤ Нису разрађене мере обавезе и подстицаја студената да активно учествују у обезбеђењу квалитета ++ ➤ Студенти не попуњавају анкете са пажњом ++ ➤ Факултет недовољно подстиче едукацију свих запослених о унапређењу квалитета +++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Укључивање недовољно заинтересованог наставног и ненаставног особља у процесу самовредновања + ➤ Сарадња са другим научним институцијама у земљи и иностранству омогућује размену искустава у области обезбеђења квалитета +++ ➤ Раземна наставног кадра и студената са другим сродним факултетима у иностранству + ➤ Континуирано усавршавање куркулума наставних предмета ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Страх од увођења промена може негативно утицати на унапређење квалитета на Факултету ++ ➤ Веревање да се формалним процесом самовредновања не постижу опипљиве промене у квалитету ++
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) Потребно је континуирано преиспитивати елементе система обезбеђења квалитета. 2) Потребно је креирати подстицајне мере за запослене и студенте да учествују и унапређењу квалитета и санкционисати субјекте који не доприносе унапређењу квалитета. 3) Континуирано спроводити едукацију наставника и ненаставног особља за спровођење поступака и активности у процесу управљања квалитетом. 4) Тежити бољој усклађености стандарда за унапређење студијских програма са стандардима развијених европских земаља. 5) Потребно је техничку подршку обезбеђењу квалитета учинити ефикаснијом. 	
<p>Показатељи и прилози за стандард 2:</p>	
<p>Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе</p>	
<p>Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета</p>	
<p>Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе</p>	

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Институционални оквир система за обезбеђење квалитета дефинисан је Статутом Факултета. У складу са тим, Наставно- научно веће формирало је две комисије: Поред Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету формирана је и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета наставе на Факултету. У саставу ових комисија су представници запослени из редова наставника, сарадника и ненаставног особља, као и представници студената. Комисије су непосредно задужене за спровођење поступака којима се испуњавају стандарди квалитета. Активности и рад обе комисије за квалитет дефинисани су: Статутом факултета и Правилником о самовредновању.

За обезбеђење квалитета на Факултету одговорни су: декан, органи управљања и руковођења Факултетом и обе комисије за квалитет, али о обезбеђењу и унапређењу квалитета брину сви запослени и студенти Факултета.

Сви послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри, и комисија дефинисани су Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета и активно се примењују у пракси.

Факултет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Доследно спроводи утврђене стандарде и поступке за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета.

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање и усклађивање са сродним иностраним високошколским установама и студијским програмима у погледу квалитета. Обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих контролише спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике преко Наставно-научног већа, а студенте преко Студентског парламента.

Факултет је регулисао послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета својим највишим актом - Статутом.

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета је основ структуре система квалитета Факултета. На основу спроведене евалуације елемената свих 15 стандарда квалитета Комисија сачињава Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета. На крају се даје општа оцена квалитета, по свим елементима свих стандарда, као и правци даљег унапређења квалитета.

Комисија је одржавала редовне и електронске састанке. Активности су биле редовне, сходно плану рада и пословима акредитације Факултета. Израђена су потребна документа и обављено је истраживање задовољства запослених. Анкета задовољства је показала унапређење квалитета као и елементе за мотивацију и квалитетан рад. Комисија је прикупљала документацију од интереса за планирање унапређења наставе и операционализације активности. Комисија је такође успоставила непосредну сарадњу са Студентским парламентом, Комисијом за обезбеђење и унапређење наставе на Факултету, шефовима одсека и руководиоцима служби (секретаријат, студентска служба, библиотека, и др.) ради континуираног добијања података. Креиран је и нов начин провере квалитета. Направљена је анкета за унакрсну евалуацију рада наставног и ненаставног особља која ће бити реализована у наредном периоду међу запосленима и студентима. Анкета ће се спроводити методом „360 степени“, која пружа сваком запосленом могућност добијања повратних информација о свом раду. Укључује процену подређених, надређених и особа истих позиција у хијерархији институције.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	➤ СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Комисија је посвећена побољшању система квалитета ++ ➤ Развој информационог система електронског анкетирања као подршке унапређењу квалитета на Факултету +++ ➤ Факултет расположе резултатима анкетирања по школским годинама +++ ➤ Доследно примењивање предвиђених мера и процедура за обезбеђење квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недостатак аката којима се дефинишу области рада и одговорности +++ ➤ Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису предвиђена у буџету Факултета ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Нови концепт анкетних питања којим се обухватају сви субјекти+++ ➤ Организовање семинара са циљем побољшања система обезбеђења квалитета++ ➤ Сарадња са другим високообразовним установама и размена искустава++ ➤ Континуирана тежња и жеља студената и млађих сарадника да се Факултет мења и унапређује ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Незаинтересованост свих субјеката за обезбеђење квалитета++ ➤ Студенти нису довољно заинтересовани за обезбеђење квалитета, а бирају се за чланове органа Факултета (Савет, Наставно-научно веће, Комисије)+++ ➤ Недовољно прецизни индикатори елемената квалитета++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Прецизније дефинисање процедура и дужности субјеката обезбеђења квалитета;
- 2) Прикупљање и систематизација документације неопходне за праћење и контролу квалитета;
- 3) Континуирано едуковати студенте и студентски парламент о значају система квалитета, укључујући и значај евалуација и анкета у циљу повећања иницијативе студената у процесу самовредновања;
- 4) Организовати курсеве унапређења квалитета којима ће присуствовати студенти, наставници и стручно особље у циљу информисања о мерама које се односе на унапређење обезбеђења квалитета;
- 5) Предвидети средства у буџету Факултета за обезбеђење квалитета;
- 6) Унапређење софтвера за ефикаснију обраду података;
- 7) Унапредити сарадњу са Националном службом за запошљавање ради добијања поузданих показатеља о запошљавању свршених студената Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 3:

[Прилог 3.1. Формално успостављено тело \(комисија, одбор\) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи \(извод из Статута\) и опис рада \(до 100 речи\).](#)

[Прилог 3.2. Списак свих анкета](#)

[Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера](#)

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

На Географском факултету реализују се следећи акредитовани студијски програми:

- 1) Основне академске студије - Географија;
- 2) Основне академске студије - Туризмологија;
- 3) Основне академске студије - Просторно планирање;
- 4) Основне академске студије - Демографија;
- 5) Основне академске студије - Геопросторне основе животне средине;
- 6) Мастер академске студије - Географија;
- 7) Мастер академске студије - Туризмологија;
- 8) Мастер академске студије - Просторно планирање;
- 9) Мастер академске студије - Демографија;
- 10) Мастер академске студије - Геопросторне основе животне средине;
- 11) Мастер академске студије - Географски информациони системи;
- 12) Докторске академске студије - Геонауке.

Сви студијски програми спровођени су у складу са акредитационим документима, посебно у делу расподеле и радног оптерећења студената мерено ЕСПБ, основних циљева студијског програма и компетенција студената, структуре и садржаја у погледу стандардима прописаног односа опште академских, теоријско-методолошких, научностручних и стручно-апликативних дисциплина.

Студијски програми који се реализују на Факултету акредитовани су дају пољу природно-математичких наука, као и ИМТ пољу. За све студијске програме Факултет објављује конкурс за упис према доле наведеним бројевима студената.

Табела 1. Студијски програми на Факултету

	Назив студијског програма	Број студената	Време трајања (у годинама)
1.	Географија – ОАС	80	4
2.	Туризмологија – ОАС	80	4
3.	Просторно планирање – ОАС	50	4
4.	Демографија – ОАС	50	4
5.	ГОЖС – ОАС	50	4
6.	Географија – МАС	50	1
7.	Туризмологија – МАС	50	1
8.	Просторно планирање – МАС	50	1
9.	Демографија – МАС	25	1
10.	ГОЖС – МАС	50	1
11.	ГИС - МАС	50	1
12.	Геонауке – ДАС	13	3

Све студијске програме пратила је и израда нових правилника, који су уредили правила студирања на свим нивоима и омогућили транспарентност студијских програма.

Нарочиту улогу у надзору студијских програма има Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета наставе на Факултету (у даљем тексту: КПУКН) коју чине продекан за наставу, представници студената, као и наставници и сарадници које именује Наставно-научно веће. КПУКН је разматрала сва питања у вези са студијским програмима, анализирала пролазност по предметима и годинама, упућивала извештај деканском колегијуму и шефовима катедара и одсека и предлагала превентивне и корективне мере. На неколико састанка КПУКН су били присутни и предметни наставници, а Наставно-научно веће је неколико пута годишње извештавано о раду Комисије. На састанцима катедара и одсека се разматрају резултати евалуације и предлажу поступци за елиминисање слабости и подизање квалитета наставе, пролазности на испитима, успеха студирања. Такође се велики значај придаје унапређењу теренске наставе, која се као обавезна организује сваке године, али се повремено реализује и са појединим предметним наставницима на терену адекватном предметним садржајима, као и у истраживачкој станици Блажево.

Током 2017. године 141 студент је завршио основне академске студије, да би тај број у 2018. години износио 136, а у 2019. години 111, па се може констатовати благи пад у броју свршених студената, што ће свакако бити предмет проучавања Комисије у наредном периоду.

Начини сакупљања предиспитних и испитних поена из сваког предмета, организација вежби и других облика практичне наставе, начини полагања испита и сви остали поступци неопходни за завршавање студија, унапред су познати студентима и налазе се на огласним таблама Факултета, на званичној интернет страници, као и у Књизи предмета.

Факултет континуирано упоређује своје курикулуме са курикулумима сличних студијских програма европских универзитета. Остварена је и сарадња са другим сродним факултетима из региона и Европе, путем гостовања студената и професора са тих факултета и посета наших студената и професора.

Табела 2. Број студената који је завршио мастер академске студије у 2017., 2018. и 2019. години

Година	Број студената
2017.	82
2018.	71
2019.	72

Квалитет мастер академских студијских програма редовно се прати и унапређује на састанцима руководства Факултета и шефова одсека и катедара. Као мера за побољшање квалитета, теме мастер радова и састав комисија стављају се на увид/усвајање Катедри, што је такође омогућило унапређење квалитета.

Године 2019. акредитован је нови студијски програм мастер академских студија - Географски информациони системи, чиме побољшане и компетенције студената Факултета и стекле вештине од значаја за запошљавање. Руководство Факултета уочило је неопходност осавремењивања и унапређивања наставе у овој области, а реализацију ове идеје пратила је израда неопходне документације која је затим прослеђена надлежним

органима на даљу процедуру. Уверење о акредитацији издало је Национално акредитационо тело Републике Србије дана 09.04.2019. године.

Докторске академске студије организују се у оквиру акредитованог студијског програма Геонауке кроз изборне предмете, чији су носиоци катедре Факултета. Цео процес рада, наставе, консултација, израде пројеката докторске дисертације и других активности на докторским студијама прати и контролише Веће докторских студија, које је у Правилнику о докторским студијама предвидело низ мера које би требало да унапреде квалитет студирања на докторским студијама. Правилником о докторским студијама из 2017. године, као и Изменана и допунама Правилника о докторским студијама из 2020. године, отклоњене су уочене слабости из претходног периода, обезбеђена максимална усаглашеност са универзитетским актима по питању рангирања кандидата, менторстава и одбране докторских дисертација.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сваки студијски програм и предмет има дефинисане исходе учења +++ ➤ Исходи учења су у складу са нивоом очекиваних постигнућа у домену знања, вештина, способности, предвиђених за одређене предмете на свим нивоима студија +++ ➤ У свим студијским програмима заступљени су АО, ТМ, СА и НС предмети у складу са стандардима +++ ➤ Изборност предмета је у складу са стандардима +++ ➤ Јасно су дефинисани поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија+++ ➤ Континуирана провера квалитета студијског програма у складу са дефинисаним индикаторима +++ ➤ У контролу квалитета су укључене све руководеће структуре, као и представници студената++ ➤ Сви осеци Факултета организују теренску наставу и(ли) стручну праксу ради јачања компетенција студената++ ➤ Факултет располаже сопственим објектима ван Београда што олакшава реализацију теренске наставе 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољан број анкетираних послодаваца+++ ➤ Прикупљање повратних информација од дипломираних студената и квалитету студисјких програма и стеченим компетенцијама+++ ➤ Послодавци нису вољни да оцењују дипломиране студенте +++ ➤ Недовољна припремљеност појединих студената за предавања и вежбе ++ ➤ У већем обиму пружање теоријског а мање практичног и применљивог знања, као и развој вештина и способности + ➤ Немогућност довољно брзог реаговања на промене на тржишту рада изменама у студијским програмима +

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет покреће иницијативе за иновирање наставе и прилагођевање тржишту рада++ 	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Развој новог система комуницирања са дипломираним студентима +++ ➤ Успостављање сарадње са послодавцима+++ ➤ Успоставити сарадњу са послодавцима, ради стварања позитивне климе за оцењивање запослених++ ➤ Процес самовредновања даје могућност да се студијски програми иновирају и унапреде + ➤ Усагласити наставне програме са компетенцијама које су дефинисане стандардима за одређене професије + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Дипломирани студенти нису заинтересовани за сарадњу, јер тешко долазе до посла +++ ➤ Одлазак дипломираних студената у иностранство ++ ➤ Смањење уписа студената услед лоше финансијске ситуације у друштву ++ ➤ Слабији квалитет (успех у средњој школи) уписаних студената++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Активно укључивање наставника и сарадника у праћењу свих фаза наставног процеса и комуникација/координација са Комисијом;
- 2) Ажурирање правилника који доприносе побољшању квалитета наставе;
- 3) Интензивно радити на успостављању боље комуникације са свршеним студентима;
- 4) Користити савремене информационо-комуникационе технологије и основати Алумни;
- 5) Развити сарадњу са послодавцима, како би се повећао број анкетираних послодаваца. Факултет није редовно добијао повратне информације од послодаваца других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма, као и о компетенцијама - радним способностима и вештинама дипломаца;
- 6) Континуирано радити на унапређењу комуникационих и презентационих вештина студената кроз све предмете;
- 7) Ускладити исходе учења са одговарајућим Европским оквиром компетенција;
- 8) У сарадњи са привредним субјектима формализовати понуду стручне праксе, тако да студенти могу да бирају између више опција.

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

[Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената \(у односу на број уписаних\) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години \(до 30. 09.\) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.](#)

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

[Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.](#)

[Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.](#)

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално, што се огледа кроз припрему наставе и метода излагања наставне јединице. Однос према студентима је коректан, а контролише се анкетирањем студената и перманентном контролом руководства Факултета. Катедре предлажу планове извођења наставе као и календар наставе, које усваја Наставно-научно веће факултета. План извођења наставе обухвата ангажовање наставника и сарадника на предметима, почетак и крај наставе, временски распоред наставе, као и место извођења наставе. Њиме се дефинишу облици извођења наставе, испитни рокови, начин полагања испита, попис литературе итд. Факултет систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања.

План и распоред наставе (предавања и вежби) презентира се студентима пре почетка семестра на огласној табли или сајту Факултета. Распоред је прилагођен, пре свега, потребама студената, али и могућностима наставника. Доследно се спроводи, али и мења када за то постоје оправдани разлози, као што су захтеви студената и сагласност наставника. Настава је интерактивна, укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Остварује се кроз израду семинарских радова и пројеката, учешће у тимском решавању проблема итд. На вежбама се рад одвија у малим групама у циљу подстицања и укључивања свих студената у рад, подстицања размишљања, креативности и примени стечених знања. Методе учења, методе наставе и методе процењивања су јасно прецизиране у курикулуму студијског програма. Књигом предмета прецизиране су методе наставе у циљу остварења исхода учења, а тиме и исхода учења студијског програма.

Факултет обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује:

- основне податке о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова, услови);
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања предмета;

- уџбенике обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету;
- начин комуницирања (време, место, електронска пошта, телефон итд.).

Ово се реализује кроз пријем студената и представљање наставника пре почетка семестра, распоредом наставе и уводним предавањима предметних наставника. Све информације о предметима и распореду наставе се налазе на сајту Факултета.

Праћење спровођења планова наставе и планова рада на појединачним предметима се врши кроз контролу наставног процеса од стране руководиоца студијских програма, Наставно-научног већа и Декана Факултета. У случају да има одступања од плана наставе и планова рада на појединачним предметима, испитују се узроци и предузимају корективне мере.

Наставно-научно веће Факултета прати и анализира квалитет наставе на појединим предметима и изналази могућности сталног унапређења наставног процеса. Факултет улаже велике напоре у остваривању највиших стандарда у компетенцијама наставног кадра, како наставника тако и сарадника. Пракса на Факултету је стално усавршавање наставника кроз самосталан рад и предавања о методама извођења савремене наставе и коришћење одговарајуће информатичке технологије. Наставници се подстичу да примењују кооперативне облике учења, проблемску наставу, самосталан и истраживачки рад, пројектну наставу и слично с циљем да се студенти подстакну на тимски рад, размишљање, креативност, самосталност у раду и примену стечених знања у конкретним ситуацијама. Компетентност наставника и сарадника се унапређује подстицањем њиховог учешћа на конференцијама, семинарима, симпозијумима и публикавањем радова у националним и међународним часописима, посебно анимирањем и избором најбољих дипломираних студената на сарадничка и асистентска места.

Редовно се прати и пролазност студената по предметима и испитним роковима. Иако пролазност и средња оцена студента варира у зависности од предмета по студијском програму и броја студената који су желели да попуне анкету, анализе показују да је у највећем броју предмета пролазност по испитном року задовољавајућа. Све катедре су анализирале пролазност студената (материјали се налазе у архиви Комисије за самовредновање) на предметима које оне покривају и доставиле су образложење и закључке како унапредити извођење наставе у циљу побољшања пролазности студената на испитима.

Студенти имају право да се обрате продекану за наставу, писаном молбом, као и лично, у терминима одређеним за пријем студената, или преко студента продекана, односно председника Студентског парламента.

Распоред предавања и вежби за све предмете се прави тако да оптерећење не буде веће од осам часова дневно. Распоред је доступан на званичној интернет страници Факултета. Календар наставе такође се налази на званичној интернет страници Факултета, на огласној табли и у Студентској служби и одобрава се од стране Наставно-научног већа Факултета пре почетка сваке школске године.

Отворена је нова рачунарска лабораторија у просторијама Факултета у Војвођанској улици, где се изводи практична настава из одговарајућих предмета, чиме је унапређен квалитет оспособљавања студената. У истом објекту формирана је и нова библиотека.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Целокупан наставни материјал, литература, презентације, видео материјали и питања су доступни студентима +++ ➤ Наставници подстичу интерактивност у настави ++ ➤ Наставни кадар на Факултету је компетентан и мотивисан +++ ➤ Научне и стручне компетенције наставника и сарадника се унапређују+++ ➤ Подаци о студијском програму и предметима су јавно доступни на сајту Факултета +++ ➤ Распоред наставе је доступан пре почетка семестра на сајту Факултета и на огласним таблама +++ ➤ Квалитет наставе се редовно оцењује путем анкета и статистичке обраде података студентске службе+++ ➤ Наставници и сарадници се у високом проценту придржавају распореда наставе и консултација +++ ➤ У силабусу су дефинисане предиспитне обавезе студената и начин оцењивања на предмету +++ ➤ Методе наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења су прецизно дефинисане за сваки предмет +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Неравномерна оптерећеност наставника и сарадника+++ ➤ Студенти се недовољно укључују у наставу из несигурности или незаинтересованости++ ➤ Коришћење презентације није увек интересантно студентима + ➤ Мала мобилност наставника, сарадника и студената ++ ➤ Недовољно практичне наставе на појединим предметима + ➤ Традиција класичних облика држања наставе и недовољна спремност наставника за коришћење нових, модерних облика ++ ➤ Поједини наставници не коригују и не усавршавају своју устаљену наставну праксу +
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Примењивати педагошке мере којима се подстиче самопоуздање студената и тиме инетрактивност настав е+++ ➤ Перманентно обучавати наставнике о предностима и недостацима одређених метода предавања и учења ++ ➤ Сарадња са другим високообразовним установама ради размене искуства ++ ➤ Сарадња са педагошким факултетима ради стицања знања и искуства о новим методама наставе ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна мотивисаност наставника за стално педагошко усавршавање+ ➤ Необјективно оцењивање студената о методама наставе + ➤ Присуство традиционалног извођења наставе спутава креативност наставника у избору метода наставних стратегија које су усмерене ка остваривању исхода и компетенција ++

<ul style="list-style-type: none">➤ Примена концепта активних облика наставе ++➤ Учешће на пројектима преко којих се могу обезбедити средства за додатно опремање лабораторија, чиме би се побољшао практични аспект држања наставе ++➤ Повећање мобилности наставника, сарадника и студената ++	<ul style="list-style-type: none">➤ Стицање чињеничних знања, неразумевање процеса и појава и непоседовање знања и способности за примену знања у конкретним ситуацијама +➤ Недовољно вредновање самосталног и истраживачког рада студената у оквиру пројекатских задатака и током израде семинарских радова +
--	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Наставити праћење процеса наставе, уз даљу потребу интеграција група предмета и сагледавања свеукупног циља за остварење исхода – очекивана знања и вештина географа, туризмолога, просторних планера, демографа, географа за област животне средине и географске информационе системе;
- 2) Користити стечена искуства у процесу реформе наставе како на Факултету тако и на Универзитету у Београду и другим факултетима и универзитетима;
- 3) Потребно је да сваки наставник, односно сарадник критички анализира постигнућа студената сходно наставним методама и стратегијама које примењује у пракси и сходно резултатима самоевалуације наставне праксе унапређује свој рад са студентима током наставних и ваннаставних активности;
- 4) Семинари о методици треба да постану стални и да се обављају најмање једном годишње;
- 5) У наредном периоду потребно је наставити са контролом редовности одржавања наставе и вежби;
- 6) Потребно је активирати и мотивисати студенте да редовно и припремљено посећују наставу и вежбе;
- 7) Наставнике треба додатно мотивисати да се стручно и методички усавршавају и самим тим унапређују;
- 8) Направити план набавке литературе по предметима, неопходно је наставити са радом на унапређењу библиотечког фонда.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет у оквиру своје делатности, осим образовања, интензивно развија и научно-истраживачки и стручни рад као основну поставку развоја и осавремењивања високошколске наставе. У оквиру научно-истраживачке делатности, Факултет обавља и развија научни рад самостално или у сарадњи са другим научним институцијама на националном и међународном нивоу, и то у области фундаменталних и примењених истраживања, израде пројеката, просторних планова, студија и елабората. Карактеристика научно-истраживачког рада на Географском факултету је отвореност и повезивање у решавању многих проблема, при чему су кадрови Факултета истраживачи и сарадници у многим пројектима и на бројним научним задацима.

О досадашњем научно-истраживачком раду на Географском факултету најбоље говори податак да је током протеклих година реализован велики број међународних и националних пројеката финансираних од стране државних институција и привреде. Осим у изради пројеката, Факултет је био носилац или учествовао у реализацији Просторних планова различите намене, бројних Студија и елабората.

Списак пројеката, просторних планова и студија у чијој реализацији је Факултет учествовао у периоду 2017-2020. године:

- Извештај о остваривању Регионалног просторног плана за подручје Подунавског и Браничевског управног округа за период од 2016. до 2020. године, Наручилац: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, (2017);
- Извештај о остваривању Регионалног просторног плана за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа за период од 2016. до 2020. године, Наручилац: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, (2017);
- Развој мастер академског студијског програма Географски информациони системи, (2017-2018);
- СЕЕПУS network "URBAN INNOVATIONS NETWORK", (2017 -2018);
- Студија угрожености путева I и II реда од појаве поплава у сливу Ибра, Наручилац: ЈП Путеви Србије, (2017-2018);
- Студија угрожености путева I и II реда од појаве поплава у сливу Јужне Мораве II део, Наручилац: ЈП Путеви Србије, (2018-2019);
- План управљања посетиоцима Националног парка Ђердап, Наручилац: Национални парк „Ђердап“, (2018);

- Просторни план подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Власина“, Наручилац: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, (2018-2020);
- Програм заштите животне средине општине Црна Трава, Наручилац: Општина Црна Трава, (2018-2019);
- СЕЕРУS network "RESEARCH AND EDUCATION OF ENVIRONMENTAL RISKS", (2017 -2020);
- Просторни план подручја посебне намене Парка природе „Шарган – Мокра Гора“, Наручилац: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, (2019-2020);
- Студија угрожености путева I и II реда реда од појаве поплава у сливу Тимока, Наручилац: ЈП Путеви Србије,, (2019-2020);
- Просторни план општине Велико Градиште, Наручилац: Општина Велико Градиште, (2019-);
- Истраживање ставова и намера становништва о пресељавању и утврђивање утицаја миграција на демографско старење у четири јединице локалне самоуправе, у циљу формулисања препорука за креирање мера популационе политике, Наручилац: Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику, (2019);
- Методолошки оквир за израду базе и визуелизацију геопросторних података повезаних са порезом на имовину обвезника и ингеренцијама у пословима озакоњења на територији општине Сремски Карловци, Наручилац: Општина Сремски Карловци, (2019);
- Студија угрожености путева I и II реда реда од појаве поплава у сливу Дунава од Пожаревца до Неготина, Наручилац: ЈП Путеви Србије, (2019-2020);
- Мапирање дивљих депонија на територији града Краљева, Наручилац: Град Краљево, (2019-);
- Просторни план Републике Србије од 2021. до 2035. године, Наручилац: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, (2019-);
- Локални план управљања отпадом Града Београда у периоду 2021.-2030., Наручилац: Град Београд - Секретаријат за заштиту животне средине, (2019-2020);
- Елаборат заштите животне средине за коридор планиране две линије метроа, Наручилац: Град Београд - Секретаријат за јавни превоз и ЈКП „Београдски метро и воз“, (2019-2020);
- Пружање услуга управљања процесима успостављања и унапређења ГИС-а Града Ниша на пројекту „Унапређење географско информационог система Града Ниша, Наручилац: Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој Ниш, (2019-2020);

- Билатерални пројекат „ОДРЖИВИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА - ПРАКСЕ И ПРИСТУПИ У СРБИЈИ И СЛОВЕНИЈИ“, (2020-);
- Спровођење обука и консалтинг за развој ГИС-а, Наручилац: Општина Лозница, (2020);
- ГИС стратегија за Град Крушевац Наручилац: Град Крушевац, (2020);
- Анализа ГИС капацитета за град Крушевац и општину Алексинац, Наручилац: Град Крушевац, (2020).

Табела 3. Пројекти реализовани у периоду 2017. и 2020. године

Пројекти	2017. година	2020. година
НИ из области основних истраживања	2 (носилац Факултет)	2 (носилац Факултет)
	- (носиоци друге НИ организације)	- (носиоци друге НИ организације)
НИ из области интердисциплинарних истраживања	3 (носилац Факултет)	3 (носилац Факултет)
	4 (носиоци друге НИ организације)	4 (носиоци друге НИ организације)
НИ из области технолошког развоја	1 (носилац Факултет)	1 (носилац Факултет)
	- (носиоци друге НИ организације)	- (носиоци друге НИ организације)
Програм билатералне сарадње	1 (носилац Факултет)	1 (носилац Факултет)
	1 (носиоци друге НИ организације)	1 (носилац Факултет)

Факултет на основу својих дугорочних циљева у области научно-истраживачког рада непрекидно ради на обезбеђивању услова и подстицању сарадника за научно-истраживачки рад кроз реализацију различитих врста пројеката и континуирано прати и проверава резултате НИ рада.

Резултат ангажовања у овој делатности се процењује кроз испуњавање услова за добијање акредитације Факултета и акредитације за научно-истраживачку делатност која је добијена од Министарства просвете, науке и технолошког развоја, 12.07.2018. године број: 660-01-00002/8

Оцене резултата пројеката обављају организације које финансирају пројекте према установљеним критеријумима и методологији, а како је пројектни циклус и даље у току, у наредном извештају ће се дати пуна оцена. Интерна оцена последњег циклуса пројеката, са стањем реализације до друге половине 2020. године, је да су постигнути значајни резултати у броју и квалитету научних радова који презентују резултате истраживања и унапређење квалитета истраживања. Показатељи за вредновање и мерење научно-истраживачког рада наставника и сарадника приказани су у табели 5.

Табела 4. Показатељи обима и квалитета научно-истраживачког рада
за период 2017.- 2020. година

Пројекти	2017.	2018.	2019.	2020.
Број наставника и сарадника укључених у реализацију пројеката	60	59	59	52
Број публикованих радова у међународним часописима на SCI листи	17	20	16	3

Дакле, коначна оцена је да је унапређен научно-истраживачки рад у области основних и интердисциплинарних пројеката, те да је значајно повећан број публикованих радова и број истраживача укључених у пројекте.

Садржаји научних истраживања усклађени су са стратешким циљевима Факултета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања. Процена усклађености садржаја истраживања са стратешким циљевима Факултета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања, вршиће се на основу обима имплементације резултата истраживања у наставни процес основних академских студија, мастер академских студија и докторских академских студија, који се организују на Факултету.

Резултати научно-истраживачких пројеката које су остварили истраживачи са Факултета имплементирани су нарочито и на веома задовољавајућем нивоу у студијски програм докторских академских студија. Литература је обogaћена новим резултатима научно-истраживачких радова публикованих у домаћим и међународним часописима.

Факултет подстиче своје запослене да се активно баве научно-истраживачким радом и да што чешће објављују резултате свога рада. У том циљу Факултет мотивише и помаже запосленима да се укључе у реализацију истраживачких пројеката у земљи и иностранству (да се прошири сарадња, садржај и квалитет) где средства обезбеђују Министарство и Факултет. Подстицајне активности се односе и на надокнаду трошкова насталих око публикавања радова на SCI листи.

Факултет је интензивно радио на успостављању и развијању сарадње са институцијама у земљи и иностранству и потписивању Уговора о сарадњи. Ово је основа за размену студената и наставника, као и израду заједничких пројеката, а све у циљу размене идеја и резултата научних истраживања.

Списак Уговора који су потписани у периоду 2017-2020. године:

- Кабинет министра без портфеља задуженог за демографију и популациону политику;
- Комесаријат за избеглице Србије;
- ЈКП за изградњу и обављање превоза путника метроом и развојем градске железнице у Београду - „Београдски метро и воз Београд“;
- Споразум са Институтом Сервантес;
- Завод за заштиту природе Србије;
- Општина Сурдулица;
- Град Требиње;
- Град Лесковац

Факултет обавља издавачку делатност сходно својим могућностима. У периоду 2017-2020. година, Факултет је објавио 22 научне монографије. Осим тога, истраживачи са Факултета су објављивали монографије преко Српског географског друштва (4 монографије), као и код других издавачких кућа. Укупан број научних монографија за анализирани период представља значајан допринос презентацији научних резултата од периода претходне акредитације.

Табела 5. Научне монографије објављене на Факултету од 2017- 2020. године

Година	2017-2020
Број монографија	22

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет је акредитован од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја за научно-истраживачки рад +++ ➤ Факултет подстиче наставнике и сараднике на научно-истраживачки рад финансијским и нефинансијским средствима +++ ➤ Факултет подстиче наставнике и сараднике да публикују своје радове +++ ➤ Избор наставника у звања је уз уважавање резултата научног и педагошког рада +++ ➤ Факултет располаже материјалним условима и ресурсима за научно-истраживачки рад +++ ➤ Факултет имплементира резултате научног рада у наставни процес +++ ➤ Факултет развија сарадњу са другим високообразовним институцијама из земље и иностранства +++ ➤ Факултет има Програм научно-истраживачког рада Факултета и Програм развоја научно-истраживачког подмлатка +++ ➤ Акционим планом су дефинисане активности за унапређење квалитета научно-истраживачког рада +++ ➤ Факултет финансира наставно особље за похађања семинара Хоризон 2020 и 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Привреда није довољно заинтересована за сарадњу на пољв истраживања + ➤ Број радова на SCI листи није задовољавајући + ➤ Недовољан број пројеката где је носилац Факултет +++ ➤ Недовољна мобилности наставног особља и студената ++ ➤ Котизације и одласци на међународне скупове представљају приличан трошак за Факултет +++ ➤ Непостојање система награђивања за изузетна постигнућа у научном раду + ➤ Непостојање претплате на све релевантне часописе, услед високих цена + ➤ Неодовољна административна подршка при конкурисању за међународне пројекте ++ ➤ Недостатак технички добро опремљених лабораторија за експериментална истраживања ++ ➤ Недостатак финансијских средстава за финансирање међународних скупова и семинара, као и за стручно усавршавање наставника и студената у иностранству + ➤ Недостатак теренских експерименталних истраживања

<p>других курсева за професионално усавршавање +++</p> <p>➤ Талентовани научни подмладак из редова најбољих студената укључује се на пројекте министарства и пружа потенцијал за научни рад ++</p>	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<p>➤ Појачати сарадњу са другим високообразовним установама на заједничком научно-истраживачком раду +++</p> <p>➤ Повјачати сарадњу са високообразовним установама из земаља окружења и заједнички конкурисати за међународне пројекте +++</p> <p>➤ Укључити млађе наставнике и сараднике у пројекте ++</p> <p>➤ Успоставити сарадњу и потписивање нових уговора/ споразума са институтима, центрима изузетних вредности, организацијама за обављање иновационе активности +++</p>	<p>➤ Све захтевнији критеријуми за ангажовање на научно-истраживачким пројектима (нпр. значајне референце) ++</p> <p>➤ Ограничена средства за финансирање високог образовања +++</p> <p>➤ Нису дефинисане подстицајне мере државе за сарадњу Факултета и привреде +++</p> <p>➤ Велики број коаутора на једном раду +</p> <p>➤ Преоптерећеност наставника и сарадника радому настави и тиме ограничене могућности учествовања на пројектима ++</p>

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Пратити све показатеље и подстицати НИ културу, сарадњу и компетенцију у ширем научном простору (универзитет, привреда, национално и интернационално окружење);
- 2) Правити годишње планове финансирања научно-истраживачких пројеката, са јасним критеријумима;
- 3) Системски организовати учешће Факултета у међународним научно-истраживачким пројектима;
- 4) Неопходно је интензивирати рад на научно-истраживачком раду.
- 5) Неопходно је интензивирати сарадњу са привредом;
- 6) Потребно је створити услове за усавршавање стручних сарадника и лабораната са циљем подизања конкурентности и помоћи наставном особљу и истраживачима у научно-истраживачком раду;
- 7) Потребно је створити услове за већу међународну ангажованост и мобилност наставника и сарадника и иницирати више заједничких пројеката;
- 8) Иако је присутна тенденција повећања научних радова у реномираним часописима на SCI листи у наредном периоду потребно је даље унапређивати научно-истраживачке активности наставника и сарадника;
- 9) Унапредити квалитет часописа чији ује издавач Факултет како би се интензивирало публикавање радова реномираних аутора из земље и иностранства;
- 10) Потребно је потписати споразуме са институтима, центрима изузетних вредности, организацијама за обављање иновационе активности.
- 11) Побољшати материјалне и техничке услове за реализацију истраживања у лабораторијама;

- 12) Финансирати експериментална истраживања на терену;
- 13) Потребно је формирање Института како би се одвојили поступци наставе и научно-истраживачког рада и иновационе активности на Факултету;
- 14) Потребно је створити услове за унапређење постојеће и набавку нове иновационе инфраструктуре.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет обезбеђује квалитет наставника и сарадника континуираном провером квалитета њиховог рада у настави. Сви наставници и сарадници изводе наставу на високо професионалан начин. Највећи део наставника је студентским анкетама оцењен оценом између 4 и 5. Сви професори имају увид у оцене свог рада, а шефови одсека у оцене свих који изводе наставу на појединим студијским програмима. Ретки наставници са нижим оценама од 4 у договору са шефовима одсека проналазе начине да унапреде своја предавања и одговоре на коментаре студената.

Факултет се приликом избора у звања придржава прописане процедуре и критеријума које доноси Национални савет за високо образовање, којима су дефинисана правила за изборе у звања. Ово подразумева константно повећање квалификације наставника за извођење наставе на основним и мастер академским студијама и остваривање предвиђеног броја радова на SCI листи за учествовање у настави на докторским студијама, као и менторства у изради докторских дисертација. Ако се пође од чињенице да је 2016. године било само 16 наставника који су имали радове на SCI листи (остали су имали радове из категорије М 24 и других нижих категорија), а данас их имају готово сви наставници, јасни су резултати везани за напредак у испуњавању овог стандарда.

Од периода последње акредитације, изражено је повећан број наставника у звању редовних професора што је потврда успешности и постигнутих резултата у научно-истраживачком раду. Повећан број ванредних професора у односу на претходни период показује научни потенцијал који представља и гаранцију даљег унапређења наставног и научно-истраживачког процеса.

Структура запослених наставника и сарадника је следећа:

Звање наставника	Број
Емеритус	1
Редовни професор	25
Ванредни професор	23
Доцент	12
Асистент	11
Сарадник у настави	/
УКУПНО	71

У циљу побољшања квалитета наставног кадра, континуирано се преиспитују могућности за мобилност наставника и сарадника.

Наставници Факултета су чланови редакција бројних међународних и националних часописа, док је већи број њих био ангажован на рецензији радова у водећим међународним часописима (Applied Geography, Géomorphologie: relief, processes, environnement, Geofizika, Fresenius environmental bulletin, Current Issues in Tourism итд.).

Број наставника и сарадника који су ангажовани у националним и међународним струковним удружењима, експертским групама и сличним организацијама је повећан у последње три године, што се свакако сматра унапређењем квалитета.

Осим тога, Факултет је интензивно радио на организовању научних скупова и конференција са циљем размене научних идеја и резултата и ширења научне сарадње са научним институцијама из земље и иностранства. О томе сведочи списак скупова на којима је Факултет учествовао као организатор или суорганизатор:

1. Научно стручни скуп са међународним учешћем "ПЛАНСКА И НОРМАТИВНА ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ", Суботица - Палић, мај 2017.;
2. Научно стручни скуп са међународним учешћем "ЛОКАЛНА САМОУПРАВА У ПЛАНИРАЊУ И УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА И НАСЕЉА", Требиње, април 2018.;
3. Научни скуп "МЕМЕНТО ЈЕВТО ДЕДИЈЕР", Требиње, април 2018.;
4. MEDCLIVAR - INTERNATIONAL CONFERENCE, септембар 2018.;
5. 10. Научно-стручни скуп са међународним учешћем "ПЛАНСКА И НОРМАТИВНА ЗАШТИТА ПРОСТОРА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ", Суботица-Палић, мај 2019.;
6. CAT-ference 2019: 8th International Urban Geographies of Post-communist States Conference, септембар 2019.;
7. The e-Future of Cities, International conference, октобар, 2019.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника +++ ➤ На Факултету постоји довољан број студената из којег је могуће селектовати будући наставнички и истраживачки кадар ++ ➤ Доследно се примењују процедуре и поступци приликом запошљавања и напредовања +++ ➤ Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно средстава за стално образовање наставника и сарадника (нпр. плаћени постдокторати, одлазак наставника на усавршавање на дужи период у иностранство итд.) +++ ➤ Најуспешнији студенти понекад нису заинтересовани за рад на факултету ++ ➤ При избору наставника у виша звања, више се вреднује научно-

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Вредновање научно-истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника приликом избора у звања +++ ➤ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовно анкетирање ++ 	<p>истраживачки него педагошки рад +++</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Поједини кадрови на Факултету нису довољно искоришћени +++ ➤ Недовољна повезаност истраживачких пројеката са привредним организацијама ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Појачати сарадњу са другим високообразовним установама ради мобилности наставника и сарадника. +++ ➤ Плаћати даље школовање најбољим студентима +++ ➤ Приступ ЕУ фондовима отвара могућност веће мобилности и усавршавања наставника и сарадника +++ ➤ Аплицирати на конкурсима за научне и истраживачке пројекте који су апликативни у привредном сектору + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Најталентованији млади људи одлазе у иностранство или раде за међународне компаније +++ ➤ Недовољна подршка усавршавању младих од стране државе ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Унапредити метрику за вредновање овог елемента квалитета и унапређивати Правилнике из ове области;
- 2) Појачати сарадњу са другим високошколским установама ради интензивирања мобилности наставника и сарадника;
- 3) Подстицати наставнике да се активније укључе у рад професионалних удружења.
- 4) Успоставити систем финансијског и нефинансијског награђивања ради стимулације наставника за даље усавршавање;
- 5) Неопходно је успоставити систем комуникација са студентима и да се студентима предоче могућности и услови за њихово ангажовање на извођењу вежби;
- 6) Обезбедити већа финансијска средства за перманентно усавршавање наставника и сарадника, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу установе](#)

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Услови уписа на Факултет доступни су јавности и налазе се на званичној интернет страници Факултета, као и у заједничком Конкурсу који објављује Универзитет у Београду. На почетку школске године, студенте прве године традиционално поздрављају декан и продекан за наставу и руководиоци свих студијских програма, дајући им основне информације о правилима студирања. Студенте прве године поздравља и уводи у студентски живот студент продекан, кроз презентацију о студентском животу и студентским организацијама Факултета. Сваке године се одржава промоција Факултета на коме се ученици средњих школа упознају са начином студирања. Промоције студијских програма се врше и путем медија као и штампањем различитих брошура. То доприноси напретку у погледу структуре свршених средњошколаца који уписују факултет. Са условима студирања, студијским програмима и наставним планом, студенти се могу упознати путем званичне интернет странице Факултета, као и информатора који се штампа за сваку школску годину.

Број студената који уписује Факултет је усклађен са општим важећим прописима и критеријумима које прописује Министарство просвете, науке и технолошког развоја, затим кадровским, просторним и техничко-технолошким могућностима установе.

На Факултет се већ годинама пријављују кандидати са високим просечним оценама оствареним током школовања, који освајају и велики број поена на пријемном испиту.

Као и претходних година, за упис у школску 2019/20. годину пријем докумената и пријемни испит организовани су у складу са Конкурсом. Сви послови око уписа завршени су у складу са усвојеним календаром уписа. На конкурс за упис у прву годину школске 2019/20. године пријавио се мањи број кандидата од одобрене квоте за упис. На Факултету се организовала припремна настава која обухвата детаљну обраду и анализу литературе која се препоручује кандидатима за припрему пријемног испита. По заинтересованости на првом месту је студијски програм Туризмологија, затим студијски програми Географија, Просторно планирање, Геопросторне основе животне средине и Демографија.

Последње две године примећено је да, као и на осталим наставничким факултетима, има мање пријављених кандидата. Ова нова ситуација је детаљно разматрана на седницама Наставно-научног већа. Уочено је да за то постоје демографски разлози, као што су мање генерације потенцијалних уписника, затим мања популарност наставничких факултета и конкуренција приватних универзитета. Због тога је Факултет појачао пропагандне активности и предложио нове мере за унапређење квалитета наставних планова и програма, који ће бити реализовани у новом поступку акредитације.

Конкурс за упис на мастер академске студије је био благовремено оглашен и поступак уписа студената на мастер академске студије завршен је у року како је конкурсом и предвиђено. Ове школске године уписала се и четврта генерација студената докторских

академских студија која ће студирати по новом Правилнику о докторским студијама Универзитета у Београду. Рокови наведени у конкурс су испоштовани, а обавештења у вези са наставом, консултацијама и другим правилима на овим студијама су студентима била благовремено доступна. Према броју пријављених кандидата примећена је велика заинтересованост за докторске студије и стицање научног степена доктора наука – гео-науке.

Услови уписа на докторске студије регулисани су одговарајућим правилницима који су кандидатима доступни на сајту Факултета.

Током студија, студенти се оцењују на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Сви наставници Факултета поштују и у потпуности примењују одредбе Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту, који се, осим на сајту Факултета, налази и на огласној табли и студентској служби Факултета.

Факултет систематично испитује усклађеност исхода са критеријумима оцењивања. У случају нереално високих просечних оцена, предметним наставницима је сугерисано да изврше промену у односу предиспитних и испитних поена према специфичностима предмета, а у оквиру законских норми.

Наставници Факултета коректно, професионално и објективно оцењују студенте. Највећи број испита су писмени испити, многи у форми теста, што представља објективни начин оцењивања.

Студенти након теста имају право да погледају своје радове и пониште оцену уколико желе. Такође, имају право да у случају необјективног оцењивања у оквиру три испитна рока затраже присуство додатне комисије. Обавештења о времену у којем студенти могу погледати своје радове налазе се на веб сајту или на огласној табли.

На крају сваке године, Факултет анализира Извештај о пролазности по предметима, роковима и годинама студија, који представља саставни део Годишњег извештаја који је доступан јавности.

Сваке школске године, Факултет додељује студентске награде за изузетне резултате постигнуте током студија на Факултету или студентима који су достојно репрезентовали Факултет на међународним и домаћим такмичењима из области науке.

Факултет додељује студентима и следећа признања у виду плакета, захвалница и новчаних награда:

- студент генерације;
- најбољи завршни рад;
- најбољи мастер рад;
- остварени успех на спортским такмичењима.

Просечно трајање студирања на основним академским студијама у износи 5,96 године, а на мастер академским студијама 1,24. године. Преко различитих програма размене студената студенти су у прилици да одређене курсеве похађају и на другим сродним европским факултетима.

Б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Редовно оцењивање педагошког рада наставника и сарадника од стране студената +++ ➤ Факултет има институционални оквир који се односи на упис и напредовање студената +++ ➤ Статутом Факултета загарантовани су једнакост и равноправност студената по свим основама +++ ➤ Правилник јасно дефинише правила оцењивања +++ ➤ Студенти су благовремено упознати са свим предиспитним обвезама +++ ➤ Приликом оцењивања остварен је висок ниво објективности и адекватан критеријум +++ ➤ Методе оцењивања су усклађене са циљевима и исходима учења +++ ➤ Редовно се прате и проверавају оцене студената по предметима +++ ➤ Сви предмети су једносеместрални ++ ➤ Постоји могућност да се постигне бољи успех на испиту вредновањем предиспитних обавеза + ➤ Могућност писменог полагања испита + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ротације чланова Студентског парламента, које се спроводи сваке године, захтевају стално упознавање нових чланова са својим обавезама и дужностима +++ ➤ Недовољна обавештеност студената о својим правима и обавезама ++ ➤ Недовољна заинтересованост студената за сарадњу ++ ➤ Различит доживљај о обавези похађања часова предавања и вежби + ➤ Нередовност похађања наставе + ➤ Анализа ефикасности метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, ради имплементације корективних мењивања. Се не спроводи у потпуности + ➤ Слабије коришћење изворне литературе +
МОГУЋНОСТИ	➤ ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Појачати сарадњу са студентима кроз редовне радионице које би имале за циљ да се студентима објасни њихова партнерска улога +++ ➤ Појачати такмичарски дух студената и наглашавати значај оних који предводе студенте +++ ➤ Подстицање активних облика наставе ++ ➤ Организација више ваннаставних активности које подстичу информисаност, знања и креативност студената + ➤ Побољшање услова за рад студената изградњом читаонице + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Присуство студената органа факултета је само формално. Студенти не схватају значај њиховог учешћа +++ ➤ Студенти не похађају редовно наставу јер обављају повремене и привремене послове ради стицања средстава за живот + ➤ Опште снижавање критеријума за упис на факултет услед недовољне заинтересованости ++

- Већи број рачунара доступних студентима ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Унапредити информисање о припремној настави за полагање пријемног испита путем медија и посебно на званичној интернет страници Факултета;
- 2) Успоставити бољу сарадњу са студентским парламентом у циљу веће укључености парламента у процес одлучивања;
- 3) Обезбедити стручне праксе у престижним институцијама ради унапређења практичног рада студената;
- 4) Мотивисати студенте за редовно похађање наставе, утврдити правила понашања у току наставе;
- 5) Радити на унапређењу свести студената о неопходности залагања у настави, самосталног рада, коришћења стручне литературе;
- 6) Подстицати бољу селективност студентских представника, афирмисати најбоље студенте за рад у студентским организацијама;
- 7) Обезбедити увид у актуелне могућности развоја каријере у националним оквирима;;
- 8) Упознати студенте са методичко-дидактичким аспектима оцењивања како би студенти имали потпунији увид у процедуре и критеријуме оцењивања;
- 9) Путем радионица обучити наставнике да спрводе оцењивање сходно дефинисаним исходима, и упознати их са критеријумима објективног оцењивања;
- 10) Укључити студенте у процес самоевалуације образовних постигнућа, као и успоставити принцип партиципације студената у процесу одлучивања.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уцбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

А) Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет уџбеника, литературе и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем следећих докумената:

- Правилник о уџбеницима;
- Правилник о издавачкој делатности.

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време. Програми основних академских, мастер академских и докторских академских студија садрже списак препоручених уџбеника и литературе за студенте.

Факултет има Правилник о уџбеницима, а у току је и израда новог акта о издавачкој делатности. У складу са тим Факултет систематично прати и оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима. Издавање уџбеника и монографија на Факултету подлеже процедури где се на седницама Наставно-научног већа именују рецензенти и усвајају рецензије. На седницама Наставно-научног већа редовно се информише о издавачкој делатности и представљају објављена факултетска издања.

Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица (18166 јединица), као и опремом за рад (читаоница, компјутери и др.).

Као што је напоменуто, Факултет обавља издавачку делатност сходно својим могућностима. За период 2017-2020. Година, Факултет је објавио 22 научне монографије. Осим тога, истраживачи са Факултета су објављивали монографије и код других издавачких кућа. Све то представља значајан допринос презентацији научних резултата од периода претходне акредитације.

Осим научних монографија чији резултати представљају основу за рад са студентима мастер и докторских студија, у 2017. Години Факултет је био издавач 4 уџбеника, у 2018. Години 1, а 2019. Године је објавио 3 уџбеника, што представља унапређење овог стандарда и велики допринос у раду са студентима основних студија. Осим тога, наставници и сарадници са Факултета су објављивали уџбенике и код других издавачких кућа, што такође доприноси унапређењу овог стандарда од периода претходне акредитације.

Табела 6. Уџбеници објављени на Факултету 2017-2020. година

Година	2017.	2018.	2019.
Број објављених уџбеника	4	1	3

Библиотека Факултета располаже са укупно **18166** библиотечких јединица.

Табела 7. Бројно стање библиотечког фонда Факултета.

Година	2017.	2018.	2019.
Број књига	6791	6589	5313
Број часописа	10232	11230	12853
Укупно	17023	17819	18166

Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. У односу на прошлу годину укупан број библиотечких јединица је већи, такође и број уџбеника на страним језицима. Време коришћења библиотеке и приступ њеном

комплетном фонду продужено је са 8 на 10 часова дневно. На Факултету је отворена нова савремена рачунарска лабораторија са 30 нових рачунара, која је доступна студентима на дневно коришћење.

Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати и унапређује.

Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарским центром. Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Осим у згради на Студентском тргу, Факултет располаже још једном библиотеком, смештеном у згради у Земуну. Ова библиотека је од великог значаја обзиром да капацитет библиотеке на Студентском тргу није довољан за смештај целокупне грађе. Библиотека у Земуну служи за одлагање публикација које се ретко користе, за складиштење вишкова примерака истих публикација, као и старих завршних, мастер и магистарских радова и докторских дисертација за чији смештај нема места у библиотеци на Студентском тргу.

Један део материјалних трошкова у оквиру научних пројеката Министарства био је предвиђен за набавку литературе. Руководиоци пројеката су искористили ову могућност за набавку актуелне иностране литературе адекватне пројектним садржајима. Наменска средства пројеката за материјалне трошкове коришћена су за набавку рачунарске опреме, посебно преносивих рачунара, неопходних због одвијања наставе у три зграде. Сарадња појединих Одсека са институцијама из иностранства резултирала је разменом најпрестижнијих часописа.

Б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">➤ Основан је Центар за издавачку делатност +++➤ Постоји Правилник о уџбеницима +++➤ Стручни кадар са богатим искуством у издавању уџбеника +++➤ Постоји адекватан простор за библиотеку ++➤ Институционални оквир за праћење и унапређење издавачке делатности на Факултету +++➤ Потписан уговор са COBISS.RS +++➤ Факултет располаже опремљеном рачунарском лабораторијом и центром за потребе студената +++	<ul style="list-style-type: none">➤ Недовољан број примерака неких издања уџбеника и монографија +++➤ Слабија посећеност библиотеке због доминантног коришћења online публикација +➤ Немогућност набавке довољног броја примерака публикација обзиром да је реч о старим издањима којих више нема у продаји ++➤ Не постоји дигитална библиотека Географског факултета ++➤ Недовољна средства за проширење библиотечког фонда +

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет развија библиотечку делатност у складу са потребама студијских програма и поседује добро опремљену библиотеку и читаоницу +++ ➤ Факултет инвестира у набавку библиотечких јединица за потребе нових студијских програма +++ ➤ Факултет има значајну издавачку делатност и наставници су ангажовани на писању уџбеника +++ ➤ Постоји размена часописа са иностранством + ➤ Литература и опрема се набављају и преко пројеката Министарства + ➤ Редовно учешће Факултета на сајму књига у Београду ++ ➤ Библиотекари се константно едукују и прате иновације у струци учешћем на курсевима које организује Народна библиотека Србије ++ ➤ Библиотекари константно прате нова издања, нарочито из области којима је библиотека слабије покривена, чиме се обогаћује њен фонд + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољно коришћење стручне литературе на енглеском језику од стране студената + ➤ Недовољан капацитет библиотеке на Студентском тргу за смештај целокупног фонда + ➤ Немогућност обједињавања целокупног фонда у једној згради због недостатка простора, чиме би се знатно олакшао рад +
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сарадња са другим високообразовним установама и заједничка издавачка делатност +++ ➤ Веће ангажовање на преводу светске познате стручне литературе +++ ➤ Успостављање интерне дигиталне библиотеке ++ ➤ Непрестано иновирање рачунарске опреме и софтвера ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ограничена финансијска средства за набавку нових учила и опреме +++ ➤ Категоризација часописа која није правовремена, нови стандарди од стране ресорног министарства +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Резултате и унапређење квалитета треба пратити и даље, и изналазити додатна материјална средства за унапређење кроз улагање у продукцију и набавку уџбеника и књига, посебно иностране литературе, као и информатичке опреме;
- 2) Потребно је развијати међународну сарадњу са другим факултетима, у циљу размене уџбеника и других публикација;
- 3) Потребно је да свака катедра направи план издавачке делатности и преглед литературе коју треба купити и на тај начин повећа и унапреди библиотечки фонд.
- 4) Унапредити квалитет факултетских часописа;
- 5) Дефинисати стандарде техничке опремљености наставних и ненаставних простора;
- 6) Уместо штампаног издања, завршне и мастер радове, као и докторске дисертације требало би достављати библиотеци у виду CD-а, чиме би се добило на значајној

уштеди простора. Овај корак подразумева опремљеност читаонице довољним бројем рачунара за потребе студената.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија \(заједно\) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи](#)

**СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ
И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ**

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

А) Опис стања, анализа и процена стандарда

Статутом Факултета прецизно су дефинисане надлежности и одговорности органа Факултета. Органи Факултета су: орган управљања, орган пословођења, стручни органи и Студентски парламент. Орган управљања Факултетом је Савет Факултета. Квалитет управљања високошколском установом је анализиран кроз рад сваког од органа Факултета. Приликом избора чланова Савета Факултета у целости је поштована законска процедура у вези са избором. Рад Савета уређен је Пословником о раду Савета.

Орган пословођења Факултетом је Декан. Декану у раду помажу три продекана из реда наставника, који обављају послове из области студија, научноистраживачког рада, међународне сарадње и финансијскоматеријалних послова. Надлежности и одговорности органа пословођења на Факултету су регулисане Статутом Факултета. Стручни органи Факултета су Наставно-научно веће, Изборно веће и Веће докторских студија. Декан је председник Наставно-научног и Изборног већа по функцији.

У складу са Законом, формиран је Савет послодаваца, кога чине представници из привреде, из поља научне и стручне области у којима Факултет има акредитоване студијске програме. Савет послодаваца би требало да се бави стратешким темама и да даје своје мишљење приликом анализе и осавремењивања постојећих студијских програма или припреме за акредитацију нових студијских програма.

Организациона структура Факултета је дефинисана Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова. Организационе јединице на Факултету су: одсеци, катедре, лабораторије, институт, центри и Стручна служба. Координацију и контролу рада организационих јединица Факултета спроводе органи управљања и стручни органи Факултета у складу са својим надлежностима. Радом организационе јединице Стручна служба руководи секретар Факултета.

У оквиру организационе јединице Стручна служба, како је дефинисано Статутом Факултета и Правилником о организацији и систематизацији послова, обављају се стручни, административни и технички послови. То пре свега подразумева правне, кадровске и опште послове, финансијске и рачуноводствене, послове везане за студентска питања, послове информационо-комуникационе подршке, међународну сарадњу, библиотечке и издавачке послове и послове текућег одржавања.

Организациона јединица Стручна служба организована је на следећи начин:

- Секретаријат (кабинет декана и служба за правне и опште послове);
- Служба за финансијско-материјалне послове;
- Студентска служба;
- Библиотека;
- Техничка служба.

У оквиру ове организационе јединице, предвиђена су 24 радна места. Број запослених на одређено и неодређено време са пуним радним временом на дан писања овог извештаја у складу је са *Одлуком о максималном броју запослених* Владе Републике Србије. Запослени у Стручној служби тренутно чине 22% од укупног броја запослених, а укупно ненаставно особље учествује са 28%. Када је ненаставно особље у питању, важно је напоменути да Факултет испуњава све захтеве Стандарда 7. За акредитацију.

Факултет има организациону структуру и систем управљања који обезбеђују постизање задатака и циљева високошколске установе. Факултет има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и одговарајуће студентске организације.

Праћење и оцењивање квалитета организације и управљања Факултетом је стална активност, а предвиђено је да се спроводи путем анкета (запослених и студената) и извештаја о раду Факултета. На основу спроведених анализа, доносе се мере за унапређење рада организационих јединица и појединаца. Мере се доносе у виду одлука органа управљања (Савет Факултета) и органа пословођења (Декан Факултета). Остале мере се предузимају у виду налога за рад, појединачних решења и обавезујућих инструкција.

Декан утврђује потребе за ангажовањем ненаставног особља, полазећи од тога да се рад и пословање Факултета одвија у континуитету, ефикасно и рационално. Услови заснивања радног односа ненаставног особља су дефинисани Правилником о организацији и систематизацији послова. Поступак заснивања радног односа ненаставног особља је регулисан Законом о раду и може се спровести под условом да је радно место предвиђено општим актом о систематизацији и ако су обезбеђена средства за његово финансирање.

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање установом следећим елементима:

- Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом.
- Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова, у складу са Законом
- Систематски се прати и оцењује организација и управљање Факултетом и предузимају мере за њихово унапређење
- Систематски се прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузимају мере за унапређење квалитета њиховог рада. Посебно се прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.

- Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актима Факултета и доступни су јавности.
- Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардом 7 за акредитацију Факултета као установе.
- Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

У протеклом периоду Факултет је знатно унапредио своје промотивне активности. Руководство Факултета (декан и продекани), шефови катедара и одсека, дефинишу начин извођења, као и носиоце процеса организовања промотивних активности ове високошколске установе. Процедура је имала за циљ обезбеђење квалитета промотивних активности Факултета кроз штампане и електронске медије, али и промоцију по средњим школама у Србији. Такође, оглашавање у медијима и активности које захтевају посебну врсту промоције обавља руководство, на челу са деканом Факултета.

Наставно-научно веће на почетку сваке школске године разматра стратегије организовања промотивних активности Факултета у средњим школама. Тим за промоцију факултета обавља активности у целој Србији, а не само у београдском региону (Сајам образовања Звонце, Сајам образовања у Земуну, Сајам образовања у Чачку, Сајам образовања Crown Plaza, Сајам образовања у Ћуприји, Сајам образовања у Краљеву и др.). У циљу обезбеђења ефикасности спровођења процеса промоције, руководство Факултета је пружало све информације потребне наставном особљу у циљу обезбеђења неопходних информација за разумевање активности које треба реализовати и адекватног учешћа запослених у реализацији циљева промотивне активности.

Факултет је у последње три године на више начина унапредио ове активности. Руководство Факултета редовно обележава јубилеје Факултета и свих студијских програма. У периоду 2017-2020. године обележено је 40 година постојања студијског програма Просторно планирања и 10 година постојања студијског програма Туризмологија. Студије демографије постоје 20 година, а пропагандне активности су обављене путем обележавања Дана становништва, Међународног дана миграција и свих других међународно потврђених датума од значаја за овај образовни профил.

Сваке године обележава се Дан Факултета 22. јуна, када прослави присуствују бројни гости, додељују се плакете за успешну сарадњу и проглашавају најбољи студенти.

Званична интернет страница Факултета значајно је унапређена. На њој сви заинтересовани могу да пронађу податке о Факултету, студијским програмима, наставницима и сарадницима. Страница се непрестано усавршава садржајно и визуелно. Факултет је направио пропагандни филм, а урађено је и неколико ТВ промоција. Забележен је и низ гостовања чланова Факултета у емисијама информативног карактера, чиме је промовисан и истраживачки и наставни рад. Томе се придружују и гостовања наставника на одређеним трибинама или организација трибина од стране Факултета.

Сваке године на Факултету се организује Дан отворених врата, када се сви заинтересовани потенцијални студенти и њихови родитељи могу упознати са садржајем и наставним процесом, његовим специфичностима, теренском наставом и достигнућима. Форме рада у оквиру ове презентације Факултета се непрекидно иновирају, а у њу су укључени и студенти који преносе своје импресије будућим студентима. Важно је напоменути да је

квалитет организације наставе на Факултету посебно унапређен увођењем факултетског информационог система (ФИС).

Факултет остварује наставну, научноистраживачку и стручну делатност преко пет организационих јединица – одсека (Одсек за географију, Одсек за просторно планирање, Одсек за туризмологију, Одсек за демографију, Одсек за геопросторне основе животне средине, Одсек за географске информационе системе). За квалитет наставних активности задужено је десет катедри (Катедра за физичку географију, Катедра за друштвену географију, Катедра за регионалну географију, Катедра за картографију, Катедра за дидактику и методiku наставе географије, Катедра за туризмологију, Катедра за просторно планирање, Катедра за демографију, Катедра за животну средину и Катедра за географске информационе системе).

Процењујемо да су се организација, логистичка подршка и управљање Факултетом добро одвијали, а унапређење је постигнуто благовременим планирањем и распоредом наставе. Уз нови софтвер (сарадња са ЕТФ-ом у Београду) унапређења се тек очекују кроз интеграцију и имплементацију у остале тзв. Пратеће службе (секретаријат, служба за финансијско-материјално пословање, студентска служба, техничка служба).

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

➤ СНАГЕ	➤ СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом +++ ➤ Квалитет управљања се редовно вреднује +++ ➤ Организациона структура је дефинисана правним актима ++ ➤ Информације о запосленима на сајту Факултета се редовно ажурирају ++ ➤ Постоје разноврсне форме промовисања Факултета у јавности + ➤ Организациона структура Факултета доступна је јавности + ➤ Формиран Савет послодаваца + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна информисаност студената о раду декана и продекана +++ ➤ Недовољно финансијских средстава за усавршавање ненаставног особља +++ ➤ Квалитет ненаставног особља се не вреднује редовно +++ ➤ Недовољна сарадња одсека Факултета у циљу организовања заједничких активности ++ ➤ Могућности за напредовање ненаставног особља су мале ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Могућност бољег информисања студената о управљању факултетом, њеним органима и начину рада+++ ➤ Додатно образовање ненаставног особља +++ ➤ Боља размена информација унутар колектива, сарадња катедри и одсека + 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Непосвећеност и немотивисаност у оцењивању квалитета управљања и ненаставног особља од стране студената+++ ➤ Необјективност у оцењивању колега (ненаставног особља и управљачког кадра) +++

➤ Учешће на међународним конференцијама која дају могућност увида у менаџмент високообразовних институција, као и едукацију ненаставног особља ++

➤ Одлука о максималном броју запослених и уредба о забрани запошљавања у јавном сектору +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Неопходно је успоставити мерљиве критеријуме за оцену квалитета ових тзв. потпорних процеса. Мере за побољшање се могу наћи у правцу унапређења информационих система у логистичким службама и интеграцији процеса кроз функционалну повезаност (технологија, кадрови, финансије).
- 2) Унапредити синхронизацију рада стручних служби и ненаставног особља.
- 3) Редовно објављивати годишње планове и извештаје о раду.
- 4) Покренути иницијативу детаљнијег упознавања студената о факултету као високообразовној установи, са организационом структуром, управљањем и руководством.
- 5) Организовати заједничке скупове наставног и ненаставног особља са циљем да се укаже на значај давања искреног одговора у анкетним листићима. Нагласити да анкета није у циљу кажњавања, већ да се направи један корак даље у постизању квалитета.
- 6) Предлаже се декану да направи реалну процену оптерећености ненаставног кадра и предложи план усавршавања.
- 7) У финансијском плану предвидети средства за усавршавање ненаставног особља.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Министарство просвете, науке и технолошког развоја препознало је потребу Факултета и предузело је мере и активности у циљу решавања просторних и других услова за рад Факултета. Констатовано је да недостаје адекватан учуионички простор и да се настава и вежбе изводе на више локација у граду.

У складу са тим, дана 29.03.2018. године, потписан је Споразум о заједничком решавању просторних капацитета и услова рада. Потписнице овог споразума су Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Факултет Безбедности, Географски факултет, Биолошки факултет и Филолошки факултет (сви наведени факултети чланице су Универзитета у Београду).

Тренутно, комплекс Факултета обухвата три зграде, које се састоје из више грађевинских целина на три локације, и околно земљиште, површине око 2 хектара. Факултет располаже простором површине од 6.974,95m². Средствима Министарства изграђен је амфитеатар са 120 места и опремљено 4 кабинета. Факултет је добио од Скупштине општине Брус зграду у Блажеву, где је формирана Научно-истраживачка база „Блажево”, коју користе студенти Факултета за потребе теренске наставе. Наставно-научно веће донело је и Правилник о раду Научно-истраживачке базе „Блажево”.

Табела 8. Располовив простор – листа објеката са површином

Р.б.	Објекат	(m ²)	Адреса
1.	Географски факултет у Београду	976,00	Студентски трг 3/3
2.	Географски факултет у Београду	753,95	Ватрослава Јагића 5
3.	Географски факултет у Београду	112,00	Студентски трг 12
4.	Географски факултет у Београду	123,00	Студентски трг 16
5.	Географски факултет у Београду	4.710,00	Војвођанска 1, Земун
6.	Наставно научна база "Блажево"	300,00	Блажево, Општина Брус
	Укупно	6.974,95	

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз следеће елементе квалитета:

- Факултет поседује примерене просторне капацитете - учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу, рачунарске лабораторије и др. за квалитетно обављање своје делатности;
- Факултет у свом саставу поседује просторије опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарске лабораторије (фотокопирање, штампање, скенирање и др.);
- Све учионице опремљене су рачунарима, видео-бимовима и осталом неопходном информатичком опремом;
- Факултет поседује адекватну и савремену техничку, рачунарску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим степенима студија;

- Факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса, научно-истраживачког рада и бројем студената;
- Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама.

Наставна, научно-истраживачка и стручна делатност обавља се у зградама Факултета у оквиру: једног амфитеатра, двадесет учионица, три лабораторије (рачунарска лабораторија, лабораторија за картографију и лабораторија за физичку географију), две библиотека и четрдесет осам кабинета наставника и сарадника. Студентима је омогућено да користе интернет на стационираним рачунарима у рачунарској лабораторији у просторијама Факултета у Земуну, Централну библиотеку у чијем саставу се налази читаоница, услуге фотокопирнице и услуге скриптарнице (функционише у оквиру Српског географског друштва).

Поред обавезе да усклади начин студирања са међународним нормама и конвенцијама, Факултет је у обавези да и у практичној примени води рачуна колико су рањиве групе, као што су особе са инвалидитетом или посебним потребама, укључене у систем и колико им је од прописаних права стварно доступно. Због тога је Факултет унапредио квалитет студирања особама са инвалидитетом и то изједначавањем могућности приступа високошколској установи. Приземље Факултета у Војвођанској 1 одабрано је за место извођења часова предавања и вежби за особе са инвалидитетом, чиме се знатно побољшало укључивање ових особа у систем високог образовања. У одабиру простора и реализацији наведених активности активно је учествовао и Студентски парламент. Студентски парламент Факултета користи посебну просторију за свој рад у Војвођанској 1, у Земуну.

У кругу око зграде Факултета у Војвођанској 1 у Земуну, поред главног прилаза постоје асфалтне и бетонске саобраћајнице за лакшу комуникацију и прилаз појединим деловима објекта, са паркинг простором капацитета 25 паркинг места.

Факултет поседује одговарајућу техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему. Амфитеатри су опремљени (поред класичне опреме) ЛЦД пројекторима са пројекционим платнима и савременом разгласном техником. Рачунарска центар опремљен је серверима и другом компјутерском опремом. У комуникацијским просторима смештени су аутомати за топле и хладне напитке.

Факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса. Током 2017-2020. године настављена је набавка рачунарске, канцеларијске и лабораторијске опреме и извршена је набавка аналитичких и мерних инструмената и опреме за потребе наставне, научно-истраживачке и стручне делатности. Сви запослени на Факултету и студенти имају приступ различитим информацијама у електронском облику и информационим технологијама које користе у сврху професионалног усавршавања за запослене и у образовне сврхе за студенте.

У 2020. години Факултет је приступио консолидацији информатичке инфраструктуре, која подразумева израду и имплементацију техничког решења за инфраструктуру виртуелних сервера, техничка решења сервиса електронске поште, веб сајта и ДНС сервиса, заштиту од вируса корисничких радних станица, имплементацију техничког решења за *eduroam* сервис, као и решења за резервне копије података (backup) кључних сервера и сервиса.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Факултет поседује адекватне просторне капацитете у сопственом власништву, у складу са стандардима и бројем студената +++ ➤ Факултет поседује рачунарске лабораторије за студенте +++ ➤ Факултет континуирано прати и усклађује просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и научно-истраживачког и стручног рада +++ ➤ Рачунарска центар је на располагању студентима током читавог дана +++ ➤ Наставном кадру су на располагању преносиви рачунари ++ ➤ Факултет поседује објекте ван Београда неопходне за теренску наставу ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Организација наставе у три објекта ++ ➤ Дислоцираност студентске службе од објекта у којима се спроводи настава ++ ➤ Слаб интернет у објекту у Војвођанској ++ ➤ Застарели рачунари у појединим кабинетима + ➤ Недовољан паркинг простор +
МОГУЋНОСТИ	➤ ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Коришћење европских фондова за набавку савременије опреме +++ ➤ Реализација потписаног Споразума о решавању просторних капацитета и услова рада +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Смањење привредне активности може негативно утицати у будућности на обезбеђење финансијских средстава, самим тим и на унапређење квалитета на Факултету +++ ➤ Прекид коришћења објекта у Војвођанској и неблаговремено добијање новог простора +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Наставити пажљиво планирање и преиспитивање инвестиционог и текућег одржавања опреме и простора сходно циљевима унапређење квалитета наставе – интерактивна настава и рад у мањим групама;
- 2) Континуирано пратити активности установе усмерене на иновирање и боље коришћење простора;
- 3) Планирати активности на унапређењу техничке опремљености, библиотечких јединица и повећању расположивог простора;
- 4) Константно иновирање рачунарске опреме и јачање интернета у учионицама, како би се унапредили савремени облици наставе;

- 5) Интензивирати сарадњу са међународним високообразовним институцијама из земаља ЕУ;
- 6) Пратити и аплицирати за пројекте из европских фондова из којих се може обезбедити део техничке опреме.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. [Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

Табела 11.3. [Наставно-научне и стручне базе](#)

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет у потпуности примењује Упутства за примену Стандарда 12. и редовно прати следеће елементе:

- Факултет има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставног процеса, научно-истраживачких пројеката и професионалних активности. Обезбеђеност средстава се врши путем финансијског плана доступног јавности.
- Извори финансирања Факултета су средства које обезбеђује оснивач, школарина, донације, поклони и завештања, средства из реализације научно-истраживачког и стручног рада, средства остварена од пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга, накнада за комерцијалне и друге услуге, семинара, курсева и других извора у складу са законом.
- Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава, тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду, у складу са Законом.
- Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет.

Средства из буџета РС представљају основни извор финансирања Факултета и од великог је значаја како се та средства расподељују високошколским установама и да ли постојећа законска регулатива обезбеђује наменско и рационално трошење издвојених средстава. Финансирање високошколских установа, чији је оснивач Република Србија, уређено је њеним општим правним актима.

Извори финансирања високошколске установе могу припадати једној од две основне категорије: јавна средства и сопствени приходи (средства која припадају установи). Средства која Факултет оствари, изузев средстава из буџета РС, чине сопствени приход, који се стиче у складу са Ценовником услуга који на предлог Декана усваја Савет

Факултета. Сопствене приходе чине, између осталог, накнаде самофинансирајућих студената – сви нивои студија, накнаде по уговорима о сарадњи са другим правним и физичким лицима, накнаде за признавање страних високошколских исправа, магистарских теза, докторских дисертација и др. Учешће сопствених прихода Факултета према укупним приходима, у односу на претходни петогодишњи период, има тенденцију пада. Смањењу сопствених прихода допринео је мањи број уписаних студената, као и све мање ангажовање запослених у пројектима чији су реализатори неке друге институције.

Зараде запослених на Факултету уређене су и исплаћују се у складу са „Правилником о елементима за одређивање зарада, начину утврђивања и исплати зарада и других примања запослених“. Напомињемо, резултати ревизије сврсисходности „Сопствени приходи директних и индиректних корисника буџета Републике Србије према Закону о буџетском систему“, коју је спровела Државна ревизорска институција (ДРИ), показали су да само 69,7% установа има овакав општи акт.

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност свог финансијског пословања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун. Финансијски извештај сваке календарске године усваја Савет факултета, на предлог Наставно-научног већа.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постојање вишегодишњег плана финансирања са дефинисаним изворима +++ ➤ Факултет одобрава уплате школарине на рате студентима ++ ➤ Факултет спроводи рационалну финансијску политику +++ ➤ Финансијским планом предвиђена су средства за унапређивање квалитета наставног и научног рада +++ ➤ Факултет потпуно самостално доноси Финансијски план +++ ➤ Факултет има могућност да спроводи активности како би увећао сопствени приход +++ ➤ Финансијско пословање Факултета је потпуно транспарентно +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Све слабија платежна моћ становништва, тако и будућих студената +++ ➤ Нередован прилив средстава од школарина студената +++ ➤ У наредном периоду неопходно је обезбедити средства из различитих извора +++ ➤ Известан број запослених није довољно мотивисан да учествује у делатностима које обезбеђују додатни прилив средстава ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Интензивирање сарадње са привредом ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Значајно смањен наталитет и иселјавање младе популације, а тиме и

<ul style="list-style-type: none">➤ Ширење тржишта кроз нове студијске програме ++➤ Конкурисање преко пројеката за европске фондове ++➤ Рационализација трошкова издавачке делатности +	<p>број потенцијалних уписника на факултет +++</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Све већи број приватних факултета ++➤ Конкуренција факултета из градова са мањим трошковима боравка и студирања ++
---	--

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Обављати редовна преиспитивања, константно унапређивати међународну сарадњу и учешће на европским пројектима, као и сарадњу са привредном и другим правним и физичким лицима и др;
- 2) Пратити економске показатеље одржања ликвидности, ефективности свих послова и одржања стабилног планираног пословања у отеженим економским условима;
- 3) Иницирати промоцију нових студијских програма у циљу повећања броја уписаних студената;
- 4) Неопходно је да руководство факултета иницира сарадњу са привредом;
- 5) Размотрити могућности уштеде и смањења непотребних издатака.

Показатељи и прилози за стандард 12:

[Прилог 12.1. Финансијски план](#)

[Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину](#)

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетаирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Улога студената у самовредновању и провери квалитета обухвата следеће елементе квалитета:

- Представници студената су чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета на унапређење квалитета наставе на Факултета, што је дефинисано општим актима;
- Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета;
- Анкетаирање студената кроз које они исказују своје ставове и мишљења о питањима проверавају у процесу самовредновања.

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету овстараује се кроз рад студентских организација и комисија. На Факултету постоји већи број студентских тела и организација, кроз које студенти, осим што остварују своја права и интересе и баве се различитим ваннаставним активностима, побољшавају квалитет живљења и студирања.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета, предлаже Савету Факултета кандидата за студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе и студијских програма.

У протеклом периоду представници студената су активно учествовали у доношењу свих правилника везаних за студирање (Правилник о оцењивању и испитима, Правилник о бодовању ваннаставних активности, Правилник о награђивању студената и др.) чиме су постављени темељи за даље подизање квалитета наставе и болоњског система бодовања.

У оквиру Комисије, представник студената је у могућности да, изношењем ставова студената, пружи допринос раду Комисије и помогне укупном подизању нивоа квалитета. Кроз учешће у Комисији за организовање и спровођење студентског вредновања педагошког рада наставника и Дисциплинској комисији, студенти такође дају свој допринос.

Редовним присуством на седницама ННВ-а представници студената, а нарочито Студент продекан и председник Парламента активно учествују у решавању свих питања везаних за студенте. Студентски парламент се, заједно са Студентом продеканом, активно стара о заштити права студената и посредује у комуникацији између наставника и студената.

Студентски парламент је такође активан и на друштвеним мрежама, на којима, између осталог, садашњим и будућим студентима даје одговоре на следећа питања:

- 1) Да ли смо акредитовани;
- 2) Наставни и научни програми;
- 3) Стручност наших кадрова;
- 4) Болоњска декларација и усклађеност са "болоњом";
- 5) Усмерења;
- 6) Пракса која се стиче на Факултету;
- 7) Могућност запошљавања после дипломирања (у земљи или иностранству, које познате фирме запошљавају наше дипломце, итд.);
- 8) Могућност настављања студија, мастер студије (у земљи и иностранству);
- 9) Зашто је пожељно студирати баш Географски факултет, а не неки други.

Остале делатности Студентског парламента

- Асистирање приликом уписа бруцоша на Факултет, као и на полагању пријемног испита;
- Организовање акције добровољног давања крви у сарадњи са Управом Факултета и Студентским парламентом Универзитета у Београду;
- Учесће у хуманитарној акцији "Хуманијада" и сличним хуманитарним акцијама;
- Учесће у хуманитарној акцији Новогодишње даролије 2018;
- Учесће у хуманитарној акцији Прикупљање пакетића 2019;
- Организовање радних акција у сређивању просторија Факултета и дворишта у Земуну;
- Заштита студентских права и обављање консултација са студентима Факултета;
- Учесће на студентским конференцијама;
- Едукација о студентском организовању на конференцији на Златибору;
- Учесће на семинару „Студентски бизнис форум“ од 2017 до 2019 године;
- Организовање догађаја „У сусрет планети Земљи“;
- Формирање Драгон Боат тима, 27.06.2017;
- Учесће на Београдском маратону 2018,2019 године.

Рад на Универзитету у Београду

Чланови Студентског парламента Географског факултета учествују у раду Универзитета у Београду путем следећих представничких тела:

- Студентске конференције универзитета Србије (СКОНУС);
- Дисциплинске комисије Универзитета у Београду;
- Веће Групација ПМФ-а;
- Савета Универзитета у Београду;
- Чланови су радне групе за израду Закона о студентском организовању.

Ваннаставне активности

- Организовање апсолвентских вечери;
- Организовање апсолвентских екскурзија,;
- Спортска секција;
- EGEA;
- Work and travel, ;
- Студентска такмичења: Заштитијада, Приматијада, Балканијада, Еуријада.

Суфинансирање и рефундирање трошкова студентима и студентским организацијама:

- Рефундирање трошкова и финансирање EGEA;
- Финансирање спортске опреме и плаћање котизација за спортска такмичења.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none">➤ Правилником за обезбеђење и контролу квалитета је предвиђено учешће студената у самовредновању+++➤ Вишегодишња укљученост студената у процес евалуације Факултета+++➤ Постоји софтверска подршка која поједностављује процес спровођења анкетања++➤ Студенти учествују у самовредновању и провери квалитета +++➤ Представници Студентског парламента активно учествују у раду Факултета➤ Студенти учествују у промотивним активностима Факултета +++	<ul style="list-style-type: none">➤ Недовољно брзи одговор на студентске предлоге. Успорена имплементација+++➤ Недовољна сарадња са представницима студентског парламента у доношењу мера побољшања квалитета. ++➤ Неоправдан страх студената да објективно изнесу мишљења и предлоге по питању квалитета Факултета+++

➤ МОГУЋНОСТИ	➤ ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none">➤ Детаљна анализа питања у анкетама у циљу рационализације броја питања ++➤ Драгоцена су искуства других студенатских организација о учешћу у раду Факултета +➤ Бржа имплементација студентских предлога ++➤ Формирање алумнија +++➤ Мотивисати студенте да сами осмишљавају и спроводе активности преко Студентског парламента +➤ Повећање видљивости резултата анкетирања ++	<ul style="list-style-type: none">➤ Незаинтересованост студената +++➤ Реакција Факултета након спроведених анкета ограничена је законском регулативом ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Направити детаљану анализу досадашњег самовредновања са становишта ефикасности коришћења питања у анкетама (обрасцима) у циљу редукције броја питања и на тај начин повећати ефикасност и ефикасност анкетирања, као и заинтересованости студената;
- 2) Комисија за обезбеђење квалитета треба да интензивира сарадњу са студентом продеканом и представницима студентског парламента и да их едукује о значају система квалитета, укључујући и значај евалуација и анкета;
- 3) Потребно је вршити едукацију студената у погледу њихове улоге у обезбеђењу квалитета Факултета, значају њиховог ангажовања у раду стручних тела Факултета, односно указати на значај искреног и објективног изношења мишљења и ставова;
- 4) Радити на правовременом имплементирању предлога студената за побољшање квалитета;
- 5) Увођење мера којима евалуацију могу да врше само студент који први пут слушају курс;
- 6) Увођење мера којима евалуацију могу да врше само студент који су редовно похађали наставу.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Факултет доследно спроводи утврђене стандарде и поступке за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета.

Обезбеђују се подаци потребни за упоређивање и усклађивање са сродним страним високошколским установама и студијским програмима у погледу квалитета. Факултет у остваривању стратегије квалитета перманентно размењује информације са другим високошколским установама које остварују добре резултате, посебно у едукацији студената.

Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике на седницама Наставно-научног већа, а студенте преко Студентског парламента.

Наставно-научно веће именовало је Комисију за обезбеђење и унапређење квалитета у следећем саставу:

1. Др Мирјана Девеџић, редовни професор – председник Комисије
2. Др Мирољуб Милинчић, редовни професор
3. Др Снежана Ђурђић, ванредни професор
4. Др Даница Шантић, ванредни професор
5. Др Славољуб Јовановић, ванредни професор
6. Др Рајко Голић, доцент
7. Жарко Душков, стручна служба
8. Анастасија Антић, студентски парламент
9. Марина Марковић, студентски парламент

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета на Факултету и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета наставе на Факултету, за потребе Факултета, организују, контролишу и унапређују рад на спровођењу утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета Факултета.

Контролишу се услови и инфраструктура за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

Интензивирани су активности на обезбеђењу повратних информација од послодаваца, бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама студената који заврше одређени ниво студија.

Комисије су укључене у спровођење интерних и екстерних провера квалитета у циљу акредитације високошколске установе и студијских програма који се реализују на Факултету. Студенти су чланови обе комисије и имају активну улогу у доношењу и спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета.

На интернет страници Факултета презентоване су информације о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада ове високошколске установе.

б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

Комисија је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања извршила SWOT анализу. Наставно и ненаставно особље, као и студенти Факултета, дали су допринос процењујући значај и утицај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Факултета.

➤ СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постојање правилника за обезбеђење и контролу квалитета++ ➤ Постојање комисије за контролу квалитета+++ ➤ Усаглашеност стратегије обезбеђења квалитета и стратегије развоја установе++ ➤ На Факултету се континуирано реализује и контролише процес обезбеђења и унапређења квалитета +++ ➤ Факултет има успостављене и утврђене процедуре и поступке за периодичну проверу свих важних показатеља +++ ➤ Усвојена документа везана за контролу квалитета доступна су јавности на интернет страници Факултета ++ ➤ Факултет је унапредио информатичке могућности, тако да може одговорити потребама контроле и унапређења квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Превелика улога и задаци у обезбеђењу квалитета су делегирани комисији за обезбеђење и унапређење квалитета и комисији за унапређење квалитета наставе, које нису професионално већ изборно тело +++ ➤ Превише административних послова се захтева од комисија ++ ➤ Отежано анкетирање послодаваца и дипломираних студената Факултета, што умањује могућност процене стечених компетенција дипломираних студената ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Професионализација функције квалитета++ ➤ Стварање посебне организационе јединице која би се бавила обезбеђењем квалитета по узору на европске високообразовне институције ++ ➤ Додатна стимулација за ангажовање чланова комисија за обезбеђење и контролу квалитета ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недовољна мотивисаност запослених за континуирано унапређење система квалитета и истрајавање на спровођењу мера и активности +++ ➤ Комисија се мења (посебно чланови из реда студената), а увођење нових чланова захтева претходно упознавање чиме се нарушава континуитет +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- 1) Изградити механизам финансијског и нефинансијског мотивисања чланова Комисије и обезбедити континуирано спровођење система квалитета;
- 2) Разрадити систем комуницирања и прикупљања података од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и др;
- 3) Донети потребне нормативне акте за системско праћење стандарда квалитета и прикупљање информација;
- 4) Успоставити бољу функционалну сарадњу Факултета и професионалних и стручних удружења;
- 5) Инсистирати на анонимности студентских анкета, како би студенти давали што објективнији суд о појединим питањима.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.](#)

СТАНДАРД 15. КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 15

Универзитет у Београду – Географски факултет је реномирана установа високог образовања, али и научноистраживачка установа. Факултет има програм научноистраживачког рада и акредитован је као научноистраживачка установа одлуком број 660-01-00002/8 од 12.07.2018. Ресурси којима Факултет располаже омогућују организовање и извођење докторских студија у оквиру којих полазници продубљују и консолидују стечена знања, развијају способност за коришћење литературе, иновативно размишљање и стварање решења која превазилазе домете актуелног знања и праксе. Студијски програм докторских студија је усклађен са савременим светским токовима и стањем науке у области географије и упоредив је са студијским програмима докторских студија одговарајућих страних високошколских установа

Факултет перманентно самовреднује свој акредитовани студијски програм докторских студија, кроз активности Комисије за студије трећег степена и Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета наставе на факултету.

Географски факултет од своје прве акредитације студијског програма докторских студија 2010. године има један програм докторских студија Геонауке који изводи самостално и нема докторску школу. У претходном периоду Факултет је три пута акредитован за Студијски програм докторских студија у трајању од 3 године (180 ЕСПБ) (Табела 15.1).

Факултет је акредитован за један студијски програм Геонауке који је доступан на интернет страни Факултета (<http://www.gef.bg.ac.rs/master-i-doktorske-studije/doktorske-studije-geonauka/>). Законом о високом образовању утврђен је садржај студијског програма. Стандардима за акредитацију студијског програма докторских студија утврђена је структура и остали елементи студијског програма. Докторске студије регулисане су Правилником докторских студија (Прилог 15.1) и Статутом факултета (Прилог 15.2). За праћење и унапређење квалитета докторских студија надлежна је Веће докторских студија. Осим Већа докторских студија надлежни су и: Декан, Продекан за науку и међународну сарадњу, шефови одсека, шефови катедри и наставници Географског факултета. На основу увида у студијски програм докторских студија на Географском факултету у периоду од школске 2013/2014. до 2019/2020, а у складу са дефинисаним упутствима, у наставку је дата детаљнија анализа, као и одређени закључци. На Универзитету у Београду - Географском факултету докторске студије се изводе на научно утемељеном студијском програму према наставном плану који је у потпуности усклађен са Стандардима за акредитацију студијског програма докторских студија. Циљеви програма докторских студија усклађени су са основним задацима и циљевима факултета у научној делатности.

Први у низу показатеља спремности за извођење докторских студија представља и број одбрањених докторских дисертација у оквиру последњег акредитационог циклуса је износио просечно преко шест у свакој години (дванаест - 2013, пет - 2014, шест - 2015, четрнаест - 2016, осам - 2017, пет - 2018 и 1 - 2019). Број докторских дисертација одбрањених на Факултету од оснивања до данас је 277.

Квалитет научноистраживачког рада наставника у складу је са условима дефинисаним акредитацијом. Факултет запошљава довољан број наставника у сталном радном односу који су били ментори у изради магистратура и доктората. Такође, способност за извођење докторских студија се види и из референци наставника и сарадника које обухватају публикације у часописима са SCI/SCIE листе. Као још један доказ спремности високошколске установе за спровођење докторских студија говори и податак да преко 90% наставника активно је ангажовано на научноистраживачким пројектима. Компетентност Географског факултета за извођење докторских студија показује се и на основу броја наставника укључених у научноистраживачке пројекте, броја публикација у међународним часописима, броја одбрањених докторских дисертација, као и на основу остварене сарадње са научним и истраживачким установама у земљи и свету (видети Стандард 6). Наставници Географског факултета укључени су у научноистраживачке пројекте, према опису и квантитативним мерилима датим у Стандарду 6. Истим Стандардом показана је научна продукција наставника и сарадника, која потврђује квалитет научноистраживачког рада на Географском факултету. У оквиру Стандарда 6 наводи се и велики број научноистраживачких установа из иностранства са којима Географски факултет сарађује.

У току докторских студија високошколска установа прати, анализира и унапређује постизање научних, академских и специфичних практичних вештина. Студенти докторских студија саопштавају радове на домаћим и међународним научним конференцијама, као и у међународним часописима са SCI листе (видети Стандард 6). Студенти су такође укључени у развој ужих научних области кроз учешће у домаћим и међународним научноистраживачким пројектима. Тренутно је ангажовано 9 студената докторских студија на различитим научноистраживачким пројектима. Наставни процес на докторским студијама, између осталог, реализује се са циљем развоја вештина и

спретности у употреби знања, а уз поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе.

Политика уписа на докторске студије на Факултету прати друштвене потребе и потребе развоја географске науке, као и потребе за наставним кадром у високом образовању у области геонаука. Уписивање студената на студијски програм докторских студија реализује се у складу са Законом, а преко заједничког конкурса који расписује Сенат Универзитета у Београду, узимајући у обзир друштвене потребе и потребе у развоју науке. За извођење докторских студија обезбеђени су одговарајући људски, просторни, технички, лабораторијски, библиотечки, информатички и други ресурси, примерени карактеру докторских студија и предвиђеном броју студената, па је и број студената који се уписују усклађен са научноистраживачким ресурсима, расположивом опремом и лабораторијским простором. Стално праћење, анализа и унапређење политике уписа студената на докторске студије подразумева повремене корекције критеријума рангирања студената, које осим успеха на претходним нивоима студија узима у обзир објављене радове, као и корекциони фактор за кандидате запослене у настави на високошколској установи.

У циљу непрекидног праћења напредовања студената у стеченим знањима и вештинама менторски рад се стално унапређује и стимулише. Напредовање студената при савлађивању студијског програма докторских студија вреднује се ЕСПБ бодовима.

Факултет анализира напредовање студената кроз активности Комисије за студије трећег степена и рад одсека и катедри. Циљ ових анализа је да се унапређује и развија менторски систем и да се пружи боља подршка студентима докторских студија у будућности. Праћење, анализа и унапређење у постизању научних компетенција, академских и практичних вештина студената докторских студија је перманентно. Тиме се студенти подстичу да перманентно раде на истраживањима и своје научноистраживачке резултате саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, самостално или заједно са својим менторима.

Систематично се прати, оцењује и активно подстиче научни напредак наставника и ментора, пре свега захваљујући високим критеријумима за избор наставног особља, али и обавезним петогодишњим извештајима о раду редовних професора. Тиме се повећава фактор броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија. Сталним праћењем и мотивисањем рада наставника број потенцијалних ментора из године у године расте (видети Стандард 6). Већи број ментора у односу на број студената утиче на мању оптерећеност ментора, а самим тим и квалитетнији рад са мањим бројем студената. Избор ментора реализује према дефинисаним правилима (Прилог 15.4). Број наставника запослених са пуним радним временом на Факултету варира и износи приближно 100 (приликом акредитације 2013. године тај број је био 93, а тренутно је 97), а просечан број доктората годишње у претходном осмогодишњем периоду је око 6. Имајући у виду да се број наставника који имају менторски услов (5 радова у часописима са SCI/SCIE листе у последњих 10 година) сваке године увећава, а узимајући у обзир стандард који дозвољава менторство максимално 5 студената докторских студија по наставнику током номиналног трогодишњег трајања студија, број оних који докторирају је 3 до 4 пута мањи него што би могао бити у односу на менторске капацитете. Разлог пре свега лежи у високој селективности и стриктној примене критеријума. Докторске дисертације које се бране на Факултету стављају се на јавни увид на заједничком порталу UviDok <https://uvidok.rcub.bg.ac.rs> свих докторских дисертација и припадајућих извештаја на

нивоу Универзитета у Београду, а репозиторијум свих одбрањених докторских дисертација на Универзитету у Београду доступан је на веб страницама Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ <http://eteze.bg.ac.rs/> и NaRDuS-у (Национални Репозиторијум Дисертација у Србији) <http://nardus.mpp.gov.rs/>. Одбрањене докторске дисертације депонују се у библиотеци факултета, као и другим репозиторијумима предвиђени правилима Универзитета у Београду. Установа обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације у складу са правилима о поступку оцене и одбране као правилима провере оригиналности докторских дисертација (Прилог 15.5).

Широк дијапазон области географије 10 ужих научних области заступљених на докторским студијама, и то: физичка географија, друштвена географија, регионална географија, картографија, општа географија, просторно планирање, туризмологија, демографија, геопросторне основе животне средине и ГИС. Овим се гарантује развој свих научних дисциплина које су од посебног интереса за даљи напредак Факултета, као и географије као науке.

Факултет, на основу свега изложеног, у највећој мери испуњава захтеве Стандарда 15, имајући у виду да се интензивно и на више начина бави побољшањем квалитета докторских студија. Промена структуре докторских студија са смањењем броја испита и повећањем удела истраживачког рада пружа потенцијал за повећање квалитета истраживања и броја публикација које из тих истраживања проистичу.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Дуга традиција извођења наставе и НИР у области географије ➤ Континуирано осавремењавање предмета и увођење нових ➤ Велики број потенцијалних ментора са одговарајућим квалификацијама ➤ Доступност информација о садржини предмета и једноставној и ефикасној комуникацији са наставницима и менторима ➤ Мере за обезбеђење квалитета докторских студија и процедуре неопходне за одржавање квалитета су јасно дефинисане и добро спроведене захваљујући Комисији за студије трећег степена ➤ Изванредна информатичка подршка Рачунског центра УБ, као и извори Универзитетске библиотеке олакшавају рад докторских студената ➤ Перманентна и квалитетна сарадња са државном управом пружа могућности рада на изазовним реалним проблемима и остваривање 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Најквалитетнији кандидати који би могли уписати докторске студије након завршених мастер академских студија у значајном броју одлазе на наставак студија у иностранство ➤ Правилник о докторским студијама се преиспитује само кампањски, када дође време за самовредновање и акредитацију ➤ Најава завршетка пројектног циклуса научних пројеката који се више пута продужавао, немогућност укључивања студената на исте ➤ Недовољно интересовање за докторске студије управо у оним областима у којима је високом образовању потребан већи број младих наставника ➤ Недовољни материјални и простори ресурси да се докторским студентима обезбеди квалитетно радно место са свом потребном опремом и одговарајуће стипендије компетитивне са понудом из иностранства

<p>доприноса кроз иновационе активности</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недостатак посебних организационих јединица које се баве праћењем и уједначавањем квалитета докторских студија ➤ Усавршавање и усклађивање постојећег правилника докторских студија са насталим применама ➤ Недостатак опреме и специјализованих лабораторија за поједине научне области
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Могуће учешће у међународним пројектима и финансирање докторанада из европских извора ➤ Континуирана тежња и жеља студената докторских студија и млађих сарадника да се унапређују у науци ➤ Добра репутација Географског факултета може бити од значаја за привлачење страних студената и интернационализацију студија ➤ Широк дијапазон области савремене науке којима се баве наставници Географског факултета, а које су тренутно атрактивне и тражене ➤ Велики број изузетних научника који су завршили Географски факултет сада су на водећим универзитетима у иностранству ➤ Боља сарадња са другим високошколских установама сличних студијских програма (развој докторске школе) ➤ Студијски програм на енглеском језику ➤ Укљученост студената у научноистраживачке пројекте ➤ Перманентна и квалитетна сарадња са привредом обезбедила би могућности рада на изазовним реалним проблемима и остваривање доприноса кроз иновационе активност ➤ Нови пројеката финансирани из Фонда за науку и укључивање нових студенат докторских студија 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Опadaње квалитета доктората услед опште климе у друштву која не подстиче квалитет, не обесхрабрује плагијаризам и сличне негативне појаве ➤ Проблеми који настају са публикавањем научних резултата, појава <i>open access</i> часописа који полако постају већински и недостатак средстава за ту врсту публикавања ➤ Смањено интересовање за менторство услед непостојања финансијских средстава којима би се награђивало велико ангажовање ментора на докторским студијама, имајући у виду да су им неке ингеренције одузете изостављањем из комисије за одбрану доктората ➤ Недовољна мотивисаност студената за докторске студије ➤ Нелојална конкуренција у окружењу која урушава звање доктора наука
<p>в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета</p>	

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- 1) Искористити предности које пружа процес самовредновања и акредитације за иновирање и унапређење свих процеса везаних за унапређење квалитета докторских студија;
- 2) У будућности периодично преиспитивати критеријуме за упис на докторске студије;
- 3) У наредном периоду потребно је унапредити и ускладити постојећи правилник докторских студија у складу са новонасталим променама и актима;
- 4) У будућности периодично преиспитивати критеријуме за стицање доктората на Географском факултету;
- 5) Испитати могућности учешћа у међународним пројектима и перманентно трагати за партнерским институцијама, како би се докторандима створили бољи услови кроз учешће на тим пројектима;
- 6) Доследно спроводити сва правила и држати се критеријума који гарантују квалитет докторских дисертација;
- 7) Перманентно подизати свест о значају квалитета докторских студија за углед и репутацију Географског факултета;
- 8) Планирати материјалне услова и средстава за обезбеђење претплата на часописе, али и за публикување у *open access* часописима тамо где услови међународних пројеката то захтевају;
- 9) Информисати и додатно мотивисати студенате докторских студија за активније укључивање у процедуре за унапређење квалитета докторских студија;
- 10) Подстицати студенте докторских студија да поштују принципе етичког кодекса и добре научне праксе;
- 11) Развој електронске платформе као подршке побољшању квалитета наставе која треба да омогући интерактивну комуникацију студената са наставницима и менторима Географског факултета;
- 12) Формирање организационе јединце која се бави праћењем квалитета докторских студија.

Показатељи и прилози за стандард 15:

[Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија,](#)

[Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа... \)](#)

[Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

[Прилог 15.1 Правилник докторских студија](#)

[Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

[Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе](#)

[Прилог 15.4 Правилник о избору ментора](#)

[Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта](#)